

DIARI DE SESSIONS

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

X legislatura
Segon període

Sèrie C - Número 73
15 d'abril de 2013

Comissió del Síndic de Greuges

Presidència de l'I. Sr. Roger Torrent i Ramió

Sessió núm. 3

SUMARI

Composició
de la comissió (tram. 412-00004/10) p. 3

Sol·licitud de sessió informativa
amb el síndic de greuges per a presentar el balanç dels tres
primers anys de mandat (tram. 358-00002/10) p. 3

Informe
del Síndic de Greuges relatiu a les activitats de l'Autoritat Ca-
talana de Prevenció de la Tortura corresponent al 2012 (tram.
360-00002/10) p. 3

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Imprès al Parlament · ISSN: 0213-7976 (general), 0213-7992 (sèrie C) · DL: B-3.468-1982
www.parlament.cat

SESSIÓ NÚM. 3

La sessió s'obre a les quatre de la tarda i set minuts. Pre-sideix Roger Torrent i Ramió, acompanyat del vicepresident, Juli Fernandez Iruela, i del secretari, Joan Maria Sardà i Padrell. Assisteix la Mesa el lletrat Francesc Pau i Vall.

Hi són presents els diputats Xavier Crespo i Llobet, Xavier Dilmé i Vert, Annabel Marcos i Vilar, Joan Recasens i Guinot, Montserrat Ribera i Puig i Maria Dolors Rovirola i Coromí, pel G. P. de Convergència i Unió; Gemma Calvet i Barot, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Núria Segú Ferré, pel G. P. Socialista; Juan Milián Querol i M. Dolors Montserrat i Culleré, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; David Companyon i Costa i Salvador Milà i Solsona, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa; Carmen de Rivera i Pla, pel G. P. de Ciutadans, i David Fernández i Ramos, pel G. Mixt.

Assisteix a aquesta sessió el síndic de greuges, Rafael Ribó i Massó, acompanyat de l'adjunt general, Jordi Sànchez i Picanyol, i de l'adjunta per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents, Maria Jesús Larios Paterna.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Composició de la Comissió del Síndic de Greuges (tram. 412-00004/10). Ple del Parlament. Elecció del secretari o de la secretària de la comissió.

2. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió del Síndic de Greuges amb el síndic de greuges per a presentar el balanç dels tres primers anys de mandat (tram. 358-00002/10). Mesa de la Comissió del Síndic de Greuges. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.

3. Informe del Síndic de Greuges relatiu a les activitats de l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura corresponent al 2012 (tram. 360-00002/10). Síndic de Greuges, de la institució del Síndic de Greuges. Presentació de l'informe (informe: BOPC, 20, 3).

El president

Bona tarda a tothom. Començarem aquesta sessió de la Comissió del Síndic de Greuges.

Composició

de la comissió (tram. 412-00004/10)

Tenen l'ordre del dia tots els grups, ordre del dia en el qual el primer punt és l'elecció del nou secretari de la Mesa d'aquesta comissió. El Grup de Convergència i Unió ha proposat el diputat senyor Joan Maria Sardà i Padrell com a secretari de la comissió. Si no hi hagués inconvenient... (*Veus de fons.*) Sí? Continuo. Anava a dir que si no hi hagués inconvenient per part dels grups donaríem per aprovada aquesta designació. Sí? (*Pausa.*)

D'acord.

(*L'anomenat ocupa el seu lloc. Salvador Milà i Solsona demana per parlar.*) I ara, senyor Milà. Sí?

Salvador Milà i Solsona

No, era per substitucions, perquè tant la senyora Hortènsia Grau com la senyora Lorena Vicioso avui han de ser substituïdes per causa familiar greu pel senyor David Companyon i per mi mateix. Per constància de substitucions.

El president

Perfecte. M'he oblidat també de comentar-ho: la senyora Gemma Calvet m'ha comentat també abans de començar que substitueix Josep Andreu per part del Grup d'Esquerra, i la portaveu del Grup del PP, senyora Dolors Montserrat, també m'ha comentat la presència..., i substitució..., del senyor Juan Milián, eh?

Sol·licitud de sessió informativa

amb el síndic de greuges per a presentar el balanç dels tres primers anys de mandat (tram. 358-00002/10)

Molt bé. Fets aquests aclariments i donant per escollit el nou secretari de la Mesa d'aquesta comissió, passaríem al segon punt de l'ordre del dia, que és votar amb referència a la sol·licitud de sessió informativa de la Comissió del Síndic de Greuges per presentar..., la compareixença del síndic de greuges per presentar el balanç dels primers tres anys de mandat. Si hi tenen algun inconvenient... Això, evidentment, ho agenda-rem amb els diferents grups. Si els sembla, un cop acabada la comissió, o més endavant, parlaríem d'agendes. Però, en tot cas, avui votariem la conveniència d'aquesta compareixença. Els sembla bé? Sí? (*Pausa.*)

Donem per aprovat, per tant, doncs, també, aquest segon punt de l'ordre del dia.

Informe

del Síndic de Greuges relatiu a les activitats de l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura corresponent al 2012 (tram. 360-00002/10)

I ara, això sí, passarem ja al tercer punt, que és l'informe del Síndic de Greuges relatiu a les activitats de l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura corresponent al 2012.

(*Pausa.*)

Molt bé. Donem la benvinguda, ara sí, al síndic i al seu equip, i passaríem, com dèiem, a aquest punt tercer de l'ordre del dia.

Els explico una mica la metodologia d'avui. De fet, farem el mateix que usualment es fa i que vam fer també en la compareixença de l'informe anual. Donaríem la paraula al síndic perquè pogués fer aquesta intervenció inicial, per un espai com a màxim de mitja hora, ens comenta, i, per tant, després, un cop feta aquesta intervenció inicial, seria el moment dels grups parlamentaris, considerant que uns deu minuts, a l'entorn d'uns deu minuts, podria ser un bon minutatge per fer la intervenció de cada grup parlamentari, i, llavors, això sí, faríem un petit recés perquè el síndic i el seu equip

poguessin preparar la rèplica final, i amb això, amb aquesta rèplica, tancaríem la compareixença d'avui, eh? Si sembla bé als diferents grups? Sí? (*Pausa.*)

Per tant, doncs, anirem per feina, i passàrem la paraula al síndic perquè pogués fer aquesta intervenció inicial de presentació de l'informe anual relatiu a les activitats de l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura.

Gràcies.

El síndic de greuges (Rafael Ribó i Massó)

Gràcies, president. Aquesta és la tercera vegada que jo comparec al Parlament per presentar un informe anual en nom de l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants, enguany el corresponent a l'any 2012. I m'acompanyen els dos adjunts al síndic, la directora de gabinet i membres del consell assessor que vostès varen nomenar, o de l'equip que d'allà va sortir per realitzar les tasques, com són el senyor José María Mena, la senyora Eva Labarta, la senyora Mar Torrecillas, la senyora Montserrat Teixidor i el senyor Joan Merelo. No sé si en el decurs de la sessió algú altre que també tenia interès a assistir s'incorporarà.

Vostès saben que en la Llei del síndic del 2009 varen introduir –en l'anterior legislatura no, la d'abans– pràcticament tot el que diu Nacions Unides en el tractat que va subscriure l'Estat espanyol i que dóna lloc als mecanismes nacionals de prevenció de la tortura. I saben que això es remet al Subcomitè de la Prevenció de la Tortura, que està a la ciutat de Ginebra i que és la màxima autoritat arreu del món.

En compliment dels articles que vostès varen incloure en la Llei del síndic, en aquest apartat, és com es presenten aquests informes anuals. En aquest informe hi trobaran reflectides les visites que s'han realitzat durant tot el 2012. Hi trobaran també, com a novetats, un apartat específic de caire institucional, un altre relatiu a l'estat de compliment de recomanacions de l'any anterior i, de forma molt específica, i ho subratllo, un apartat que recull el resultat d'una investigació de l'equip de treball de l'autoritat catalana junt amb assessors de l'àrea de seguretat del síndic arran de les denúncies rebudes sobre l'existència de presumptes maltractaments al Centre Brians 2. És a dir que aquest informe compleix el que estableix la Llei del síndic que abans de dur-lo al Parlament sigui objecte de visualització i debat en el si del consell assessor nomenat per vostès.

Voldria destacar que l'any 2012 hem doblat les activitats. L'any 2011 vàrem fer 17 visites; el 2012 se n'han fet 36. Voldria destacar també que s'han fet algunes de les visites en règim de tarda, no només al matí, i que s'ha ampliat també el nombre de persones privades de llibertat que hem entrevistat a cada visita. I, òbviament, que ho hem fet sempre sense previ avís, tal com estableix el relator de Nacions Unides com a concepte elemental. Hem visitat 33 centres diferents, ja que en el cas de Brians hi hem fet 3 visites i en el cas de la Policia Local de Badalona n'hi hem fet 2. Per tant, aquí

s'explica la diferència entre nombre de visites i centres visitats.

Ho dic en un to absolutament descriptiu, ho puc ampliar amb altres consideracions..., el fet que la proporció de visites que fa el mecanisme creat a Catalunya és molt superior a les que es fan a nivell d'Estat. El Mecanisme Nacional de Prevenció de la Tortura l'any passat va fer 77 visites a tot l'Estat. Nosaltres, solament a Catalunya, n'hem fet 36.

Hem visitat 11 vegades comissaries dels Mossos d'Esquadra, 10 de policia local, 6 centres penitenciaris, 3 centres educatius de justícia juvenil, 1 centre de protecció de menors, 1 centre residencial de discapacitats intel·lectuals, 1 centre geriàtric, i 1 centre d'internament d'estrangers que no hem pogut visitar, que ens hi vam adreçar però no vàrem passar del despatx de direcció.

Les visites s'han fet o a proposta i amb assessorament del consell assessor –en les nostres sessions hi ha un punt fix de proposicions sobre possibles visites–, o arran de queixes i denúncies rebudes al síndic, o també a petició d'alguna entitat de defensa dels drets humans.

Hem intentat optimitzar recursos en les sortides de visites..., i dependències, i hem fet en algun cas visites de seguiment, com és el de la Policia Local de Badalona.

Quan hem anat a centres penitenciaris ens hem focalitzat principalment en els departaments de règim tancat, allà on potencialment hi podria haver més ocasió de presumptes maltractaments.

I hem visitat el centre residencial de discapacitats intel·lectuals de Riudeperes arran d'una denúncia sobre l'existència de presumptes maltractaments.

Voldria aturar-me un instant en la visita monogràfica a Brians 2. Se'ns havien incrementat notablement les queixes d'interns d'aquell centre que denunciaven presumptes maltractaments físics i psíquics. Amb les visites ens vàrem proposar, a banda d'aquestes queixes, que ja van tramitant-se al seu ritme i amb el seu procediment en el síndic, obrir una investigació on integréssim els resultats d'entrevistes amb la direcció del centre, que vàrem entrevistar extensament, amb els funcionaris, que vàrem entrevistar extensament, i amb interns.

Vàrem entrevistar 19 interns, triats aleatòriament sobre el departament de règim de càstig, el règim tancat. D'aquests 19 entrevistats, 12 diuen que havien estat objecte de maltractaments físics, diuen, i 4, de psicològics. També denunciaven, segons ells, que els funcionaris utilitzaven guants per no deixar marques quan eren colpejats, que havien estat molt de temps immobilitzats sense que els deslliguessin i la manca de confiança d'ells respecte al jutge de vigilància penitenciària.

Vàrem entrevistar 12 funcionaris, els quals ens van expressar que no tenien constància que hi hagués hagut queixes d'interns per presumptes maltractaments i que desconeixien si hi havia hagut algun tipus d'investigació al respecte.

I ens vàrem entrevistar amb l'equip de direcció, el qual ens va dir que a dos funcionaris se'ls havia incoat un expedient disciplinari per un ús desproporcionat de la força, però que no tenien constància de queixa o denúncia dels interns sobre presumptes maltractaments.

Jo voldria en primer lloc concloure, i ho he dit mantes vegades en aquesta casa, i ho dic amb solemnitat i rigor, que s'ha de fer una gran lloa de la feina dels funcionaris penitenciaris. És una feina poc agraïda, poc considerada, molt necessària i que forma part de l'edifici democràtic. I no pas perquè no m'estengui més vol dir que no hi doni importància. Ho dic solemnement. Tenim, en general, un esplèndid cos de funcionaris als nostres centres penitenciaris. Però això no ha de ser mai motiu per tancar els ulls quan hi ha indicis de possibles maltractaments, per més focalitzats que estiguin i per més identificables que siguin. A tot l'equip que feia les entrevistes, unànimement ens mereix un alt grau de credibilitat la coherència i la coincidència de manifestacions en les declaracions dels interns. Són situacions recurrents i no pas fets puntuals, on segurament es va aplicar un rigor innecessari, amb formes irregulars en el funcionament intern de l'anomenat Departament Especial. Ho torno a dir: ens concentràvem en aquell departament. I segurament parlem d'un nombre reduït de possibles actors. Però ho volem assenyalar. És la nostra feina, ens l'han encarregat vostès, i sobretot ens ho ha encarregat Nacions Unides.

És possible que en llocs on no hi han càmeres de vigilància, que hi han sectors absolutament detectables en els centres, es produeixin possibles maltractaments en aquells espais.

Hi ha una gran dificultat per investigar per la manca d'identificació que de vegades porten els funcionaris..., o no porten els funcionaris; per la dificultat aleshores per contradir la versió dels funcionaris, que gaudeixen de la presumpció de veracitat, i per la manca d'una investigació urgent i ràpida amb totes les garanties.

Voldria assenyalar-los que hem extret altres conclusions sobre totes les visites que hem produït a l'entorn de tots aquests centres durant el 2012. Pel que fa a les comissaries de policia, la comunicació de les detencions als col·legis d'advocats, i per tant fer de veritat efectiva l'existència lletrada, dista molt de complir els paràmetres constitucionals i internacionals. Arrosseguem un problema crònic. No m'és excusa poder-los dir que passa arreu de l'Estat. M'interessa dir-los que passa a Catalunya. I continua sent una disfunció notable en un règim democràtic. Voldríem dir que el període de detenció d'una persona hauria de ser el mínim imprescindible, especialment abans de posar-lo en mans de l'autoritat judicial corresponent. I continuem arrossegant el problema que els trasllats cap al poder judicial en la majoria de vegades és un el dia, segurament per responsabilitat judicial, no pas de la policia, i per tant s'allargassen períodes innecessaris de detenció en les comissaries de policia dels Mossos d'Esquadra.

Hem de dir que en els casos de detencions per ordre judicial, malgrat que el detingut no hagi de declarar també se l'hauria d'informar igualment del seu dret a

assistència lletrada. I no només informar-li'n: facilitar-la-hi, com també abans m'hi he referit. I som lluny de complir aquest precepte.

Caldria una major coordinació entre òrgans judicials i òrgans policials en tot aquest procés, i es requereix una coordinació clara i efectiva entre els diferents cossos policials d'un municipi en el procés de custòdia d'un detingut.

Perdonin que insistim en un tema d'higiene que ens continuem trobant a la gran majoria dels centres de detenció policials. Les flassades són infectes. Ja sé que algun diputat o diputada em pot contestar com en l'informe de l'any passat: «Escolti, que parlem de detinguts.» Parlem de persones, i les persones no poden ser tractades amb flassades infectes, que són de multiús, fins que acaben tan infectes que ens reconeixen que són objecte de crema. El principi d'higiene és elemental en qualsevol lloc on hi hagi éssers humans.

S'ha d'estudiar si es pot fer extensible a les comissaries de la policia dels Mossos el sistema de dispensació d'àpats a través de càtering, com en alguns llocs funciona, en connexió amb hospitals propers, com tenen previst algunes policies locals de Catalunya.

I s'han d'habilitar espais més adequats d'atenció a infants i adolescents a les comissaries dels Mossos on no hi siguin. Això també està recollit a l'informe sobre els drets dels infants de 2012, que es veurà en la Comissió de la Infància d'aquí a unes setmanes.

Pel que fa als centres penitenciaris en general, fan falta mecanismes necessaris per dur a terme investigacions immediates, imparcials i ràpides quan hi hagin indicis de presumptes maltractaments.

Fa falta més convicció i claredat en el número d'identitat professional del funcionari de vigilància. Ja hem aconseguit que ara es vegi en l'obligació de portar el número. El que ara aconseguim també és que de vegades un jersei o qualsevol altra peça de vestir ocultia el número.

S'han d'instalar sistemes de videovigilància a totes les cel·les de contenció i/o d'aïllament, a les sales en què es fan els escorcolls, fins i tot amb nu integral, i en espais d'interacció intern/treballador en la mesura que sigui possible –coneixem el motiu pressupostari, però en això hauríem d'anar cap aquí– i a totes les escales que comuniquin diferents accessos o plantes. Evidentment, el visionat d'aquestes càmeres no ha de ser públic, però s'han de garantir uns drets sobre aquest visionat. S'han d'instalar rètols o cartells informatius de l'existència de sistemes de videovigilància a tots els centres penitenciaris i espais on n'hi hagi.

Cal insistir en la comunicació immediata al jutge de vigilància penitenciària de l'adopció de qualsevol mesura coercitiva. He dit «immediata». A aquest equip i a aquesta autoritat no ens val que ens diguin: «No, demà ja ho comunicarem» quan s'utilitzen, ho torno a dir, mesures de coerció, o lligam, o sistemes similars pels motius que siguin.

Recomanem revisar la formació que reben els funcionaris de vigilància penitenciària per millorar les seves

funcions i millorar els paràmetres..., que surten arreu de les democràcies madures sobre noves alternatives a la resolució pacífica de conflictes.

Cal facilitar als interns un mínim d'estrís d'higiene i de neteja durant el temps que romanen a l'aïllament provisional.

Cal que s'articuli la presència d'un advocat davant del primer visionament de qualsevol vídeo susceptible de ser utilitzat com a prova en un procediment sancionador penitenciari. Ho han de poder veure les autoritats penitenciàries i ho han de poder veure els interns implicats amb el corresponent advocat.

Cal que tota imatge susceptible de ser utilitzada com a prova en un expedient sancionador penitenciari sigui dipositada fins que se'n faci el primer visionament al jutjat de guàrdia corresponent.

Cal que s'arbitrin eines o mecanismes que permetin intervenir i reduir els conflictes interpersonals i el clima d'hostilitat i de tensió que es pugui generar en aquells departaments o unitats de centres penitenciaris que alberguen els interns considerats més inadaptats o perillosos.

Cal que s'incrementi la freqüència del nombre de visites que fan els jutges de vigilància penitenciària a cadascun dels centres penitenciaris; la freqüència i la immediatesa quan rebessin comunicació de mesures excepcionals.

Per a centres educatius de justícia juvenil, reiterem per part nostra la recomanació que es suspengui el tancament de centres, que provocarà, al nostre modest entendre, l'amuntegament en altres centres, com succeeix a Can Llupià.

I per a tots els espais de detenció demanaríem que s'adoptés una norma amb rang de llei que regulés la instal·lació de càmeres o sistemes de gravació i el procediment de gravació i d'emmagatzemament d'imatges per videovigilància, en tots els centres i espais en què es troben persones privades de llibertat, d'acord amb el concepte de privació de llibertat de l'article 4 del protocol facultatiu.

Entraria en un apartat d'àmbit institucional. Està pendent de resposta la carta que el Govern de la Generalitat ha adreçat al Govern espanyol perquè es compleixi i es comuniqui oficialment al Subcomitè de Prevenció de la Tortura de les Nacions Unides que el síndic, al capdavant de l'autoritat, actua com a tal. És llei, senyores i senyors diputats! I és llei vigent! I ho és des del desembre del 2009! I és un incompliment flagrant per part del Govern espanyol! Tan senzill com comunicar al subcomitè de Ginebra que de la mateixa forma que a la Gran Bretanya hi han dividit mecanismes, a l'Argentina n'hi han tres i en molts estats s'ha complert l'article 17 del protocol de Nacions Unides, que parla de «mecanismes descentralitzats», aquí, el legislador, en nom de la sobirania, com és el legislador en l'ordre constitucional i estatutari, va decidir que el mecanisme a Catalunya fos l'autoritat catalana. I podem continuar treballant, com fem, amb totes els membres del subcomitè i amb una relació internacional molt intensa, mercès a la presència del síndic als

òrgans internacionals, i som oficialment desconeguts com a autoritat legislada..., i aprovada la legislació vigent en aquesta casa.

Està pendent que el Govern de Catalunya promogui la signatura d'un conveni amb el Govern de l'Estat per a tot el que són dependències de l'Estat a Catalunya. Està pendent un conveni de col·laboració amb el Defensor del Pueblo d'Espanya, tal com estableix la llei de Catalunya. Els he de dir que amb la nova *defensora del pueblo* hem tingut converses molt fructíferes per entrar en aquesta col·laboració i que, per exemple, hem assessorat el Mecanisme espanyol quan de vegades volia fer visites a Catalunya sobre centres que ja no existeixen. Això ho dóna la proximitat, a banda del que significaria d'estalvi, de no-duplictat, de potenciació de les informacions, superar aquest anacronisme que continuem tenint.

És un anacronisme que l'autoritat no pugui entrar al centre d'internament d'estrangeria a la Zona Franca per comprovar si el que rebem com a denúncies de presumptes maltractaments és cert o no. Quan els vàrem lliurar l'informe del 2011, aquest síndic, en nom de l'autoritat, va dir que ens temíem que hi podien haver condicions no correctes en aquell centre pel fa a la salut i el tracte. Vàrem ser objecte d'algunes desqualificacions per part d'un sindicat de la policia. Una setmana més tard, i tots ho desconeixem, va morir un intern en aquell centre. Continuem sense poder contrastar si les informacions de què disposem sobre el centre de la Zona Franca, que ens faciliten o professionals, o familiars, o gent que hi ha estat, són certes o no. No podem fer aquesta tasca.

He de dir que en general és un absurd, per dir-ho suau, per no dir-ho amb més força, que no tinguem un reglament sobre els centres d'estrangeria. També és un incompliment legal. La Llei d'estrangeria ho preveu. L'actual ministre d'Interior va informar a principis de 2012 que hi hauria un reglament. Va començar a circular un esborrany i no n'hem sabut res més, a l'entorn d'això. I hi han aspectes de la Llei d'estrangeria pendents de ser aplicats com a drets concrets, com la participació de les ONG..., que depenen d'aquest reglament.

I els puc dir amb molta claredat i amb molta modèstia, però també amb una gran coincidència, que el cap del centre d'internament de la Zona Franca, el comandament corresponent que em va atendre amabilíssimament quan em va traslladar les ordres que no podíem entrar més enllà del despatx de direcció, a banda de defensar-me que seria positiu per a ells que poguéssim entrar, em va dir que desitjava més que ningú que hi haguessin normes, que es regulés, com a seguretat jurídica, quin ha de ser el règim en aquests centres.

He de dir que treballem esplèndidament amb el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, i amb el jutge encarregat des d'aquest tribunal, i amb fiscal que porta aquestes tasques, sobre aquesta qüestió, quan traspassen la nostra informació, no pas per presència directa, tranquil·la, allà, com ha succeït en altres comunitats; com va succeir a València, per exemple.

Voldria creure que s'obriran noves perspectives. Vull deixar aquí una clara afirmació d'esperança que espero que canviïn posicionaments per part de les autoritats corresponents, començant per la delegació del Govern d'Espanya a Catalunya, per canviar aquesta situació. I vull manifestar que des del síndic i des de l'autoritat hi ha la més plena i absoluta disponibilitat per entrar en tots els ets i uts que calgui, com a garanties concretes i com a procediments, per poder entrar en una nova fase de col·laboració amb un sol objectiu: millorar la garantia de drets en els centres d'internament, com aquet d'estrangeria a la Zona Franca.

Hem practicat també, en l'apartat de relacions institucionals, relacions amb autoritats internacionals. Hem tingut una reunió de treball, demanada per ells, amb el Comitè per a la Prevenció de la Tortura del Consell d'Europa. Vostès saben que hi ha l'eix PT, que depèn de Nacions Unides, que ara està molt enfeinat especialment en els països on hi ha més violacions dels drets democràtics, com poden ser democràcies immadures o encara amb règims autoritaris. Però tenim de fa molts anys, com a síndic, i ara com a autoritat, una esplèndida relació amb el Comitè per a la Prevenció de la Tortura, que és el que té més experiència, perquè ve del codi europeu de drets humans de fa ja moltíssims anys, amb el qual intercanviem informacions o fem d'interlocutors quan ells ens ho demanen, com ho vam fer el 20 de juny del 2012, quan en la visita a Catalunya ens van demanar una sessió de treball.

I hem tingut una reunió de treball també amb el defensor de Portugal, amb el Provedor de Justícia, l'*ombudsman* de Portugal, que també és mecanisme nacional de prevenció de la tortura, amb qui ens hem intercanviat els protocols que fem servir i tots els qüestionaris que fem servir en les visites, i ens hem intercanviat experiències.

I, òbviament, hem aprofitat les relacions continuades que tenim en el si de l'Institut Internacional de l'Ombudsman per també contactar i intercanviar experiències amb altres mecanismes nacionals de la tortura.

Hem rebut –penúltima consideració en aquesta intervenció– resposta del compliment de recomanacions formulades l'any 2011. Hem tingut trasllat de conclusions generals dels departaments d'Interior, Justícia, Benestar Social i Família i els ajuntaments de Barcelona i Santa Coloma de Gramenet.

Els departaments d'Interior i Justícia ens diuen que encara no han adoptat les mesures per complir les recomanacions, ja sigui per raons pressupostàries, com per exemple la implementació de càmeres dins dels furgons de trasllat de detinguts, ja sigui amb respostes molt genèriques, ja sigui per reticències a acceptar les recomanacions, com és el cas de les flassades, o del sistema d'identificació de funcionaris, o dels sistemes de videovigilància.

Les respostes del Departament de Benestar expressen una gran voluntat de crear més centres per a l'atenció de joves amb problemes de salut mental, expressen respostes d'avançar en la línia d'algunes recomanacions del síndic i de l'autoritat, però hi ha un «no» al Pla de construcció de nous equipaments de centres d'acció

educativa intensiva, i hi ha una resposta de mesures per aconseguir un equilibri entre el perfil de jove que ingressa en centres de protecció de menors i les necessitats o mancances que es detecten en el..., jove, també de vegades per manca de recursos.

L'Ajuntament de Barcelona va respondre d'una manera molt genèrica i inconcreta la nostra demanda, però ja hem comprovat amb una visita el 2013 que tot allò que vam recomanar a la comissaria concreta que vam visitar s'ha realitzat. Per tant, la resposta semblava... Ens deien: «Complirem tot allò que diuen», i era tan telegràfic com això; semblava que era una sortida del pas. N'hem pogut comprovar *in situ* –i m'avanço a l'informe que els presentarem sobre el 2013– la realització. I hi ha hagut una resposta més inconcreta per part de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet.

Jo, per acabar, els destacaria que continuem arrossegant aquest greu problema de la comunicació de les detencions i de l'assistència lletrada als detinguts, d'un sistema massa breu i poc freqüent de trasllat de detinguts a l'autoritat judicial, de manca de major transparència i identificació en algunes parts de dependències penitenciàries, i continuem arrossegant el problema de més mitjans per poder fer front al que pugui ser tota la problemàtica assenyalada d'higiene o d'assistència i de facilitar des del càtering fins a altres mitjans als detinguts.

Permeti'm una proposta final. Quan vaig lliurar aquest informe a la presidenta del Parlament, li vaig demanar que, a banda de la seva discussió monogràfica i específica en comissió, si és possible el traslladéssim al Ple del Parlament de Catalunya. És una petició amb una doble intencionalitat. Primer, mostrar a tothom que el sistema institucional de Catalunya es pren seriosament el que significa el protocol de Nacions Unides, que ens obliga a una sèrie de qüestions, i l'elevem a la consideració també del màxim òrgan parlamentari. Evidentment, podria ser amb un mecanisme similar com el que es fa en l'informe anual del síndic; amb la participació dels grups parlamentaris, com es fa en l'informe anual del síndic. Però per un segon motiu: per la pedagogia a fer en tots els sectors implicats –col·legis professionals, poder judicial, cossos policials, funcionariat, ONG, etcètera– del que significa que la màxima cambra de representació del poble de Catalunya coneix i discuteix, també en plenari, el que pugui ser un treball previ com el que ens disposem a fer aquesta tarda.

Moltes gràcies, president.

El president

Moltes gràcies, síndic. Ara passàrem a la intervenció dels grups. Hem comentat inicialment que seria un torn de deu minuts per grup parlamentari, i posteriorment farem aquest petit recés perquè el síndic i el seu equip puguin preparar les respostes.

Començaríem, per tant, passant la paraula a la portaveu del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, la diputada senyora Gemma Calvet.

Gemma Calvet i Barot

Bona tarda. Síndic, diputats, diputades, membres adjunts i membres del Consell Assessor de l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura aquí a la sala, en nom del Grup d'Esquerra Republicana els agraïm que hagin emès l'informe amb tanta diligència des del punt de vista del temps, ja que, tenint en compte que l'informe és de l'any 2012, a nivell administratiu entenem que s'han donat pressa per fer el relat que ens han lliurat. Per tant, els agraïm aquesta promptitud, que no és habitual en l'Administració.

Però quant al contingut de l'informe, a més a més de plantejar-li algunes qüestions, volíem fer una presa de posició de tipus metodològic. Nosaltres estem d'acord amb vostè que aquest concepte d'autoritat, quan es va escollir el concepte, era perquè es pretenia que la institució, és a dir la institució del síndic en aquest cas aquí a Catalunya, en delegació del que encomanen Nacions Unides, tingués una capacitat de poder, d'exercir poder. Aquesta autoritat ha de servir per canviar les coses. Ens preocupa molt que en el contingut de recomanacions una gran majoria de les recomanacions que consten aquest any siguin reiteratives de recomanacions de l'any anterior. Per tant, la primera pregunta que li fem és si vostès han valorat aquest impacte, i a més reconegut, diguem-ne, bastant deficitari del contingut dels informes precedents quant a canviar algunes de les circumstàncies greus que vostès expliciten en les seves recomanacions i conclusions.

En segon lloc, quant a la metodologia, també, entenem que per l'opció de fer un relat de camp i d'entrevistes el relat és qualitatiu i el màxim d'objectiu en la terminologia que s'empra. Però li preguntem, tenint en compte les dades que vostès tenen a nivell estadístic per les queixes i denúncies que rep el síndic: s'han plantejat fer algun tipus de relat estadístic transversal amb un mapa per àmbits de queixes i denúncies rebudes? Perquè, és clar, a l'exterior aquest és l'informe que relata la situació de Catalunya respecte de la prevenció de la tortura. Per tant, tenint en compte que és la mateixa institució la que té totes les dades relatives a les queixes que reben dels diversos centres penitenciaris, o de les comissaries, o dels centres de justícia juvenil, crec que seria interessant, i això ho suggerim, que, si s'entén metodològicament compatible, s'inclogués també aquest mapa de *notitia*, diguem-ne, rebuda des del punt de vista de vulneració de drets. Vostè ha explicat que les visites s'han fet de forma aleatòria i que a més a més una de les raons han sigut també les queixes rebudes. Doncs, jo crec que estaria bé que això es reflectís molt clarament, de forma objectiva, amb estadístiques, queixes i denúncies rebudes, perquè seria una manera de ser, jo crec, més autoritat i de donar més utilitat a aquesta radiografia que pretén fer el mateix informe.

Tenint en compte el temps, concretaré. Respecte de les recomanacions que vostès fan, ens preocupa moltíssim que torni a sorgir el problema vinculat a la comunicació de les detencions practicades per la policia dels Mossos d'Esquadra als col·legis d'advocats. Ens preocupa moltíssim perquè no sabem si això és per ignorància jurídica, per negligència o simplement per una

mala praxi volguda. I, és clar, parlem de privacions de drets. És a dir, la detenció i la privació de llibertat està acompanyada d'una normativa estricta, no interpretable, estricta, en el nombre d'hores i en la metodologia administrativa que es fa servir en la comunicació als col·legis d'advocats. Vostès ho expliquen, ho expliquen any rere any, però li preguntem com és que això no se soluciona, com és que no hi ha hagut un protocol estricte i per què no s'ha actuat des del punt de vista sancionador en la mateixa dinàmica interna del departament –en aquest cas el Departament d'Interior– afectat.

El tema de les conduccions també ens preocupa. És a dir, no pot ser que s'allarguin detencions perquè no hi ha un horari de conducció policial establert. És un tema que també té fàcil solució, que és canviar els protocols de conduccions.

Les condicions higièniques, vostès ho relaten molt bé, són transcendents, formen part de la necessitat de fer prevaldre els drets dels detinguts, i sembla que això també s'ignora de forma reiterada pràcticament en la majoria dels centres de detenció de les comissaries que vostès han visitat en aquesta ocasió.

La segona qüestió és relativa a l'ús del règim disciplinari i l'aplicació de les mesures coercitives i les denúncies que reben dels departaments especials, en aquest cas amb el dossier que ens han lliurat de la investigació vinculada al Centre Penitenciari Brians 2.

Nosaltres reiterem el que vostè també fa, que és un reconeixement en la labor dels funcionaris penitenciaris. De tots. I entenem la dificultat que és treballar, en la situació de custòdia en què es troben, en moltes ocasions amb manca de recursos. Però això no treu, en absolut, que siguem responsables tots plegats del fet que aquesta situació es perllongui any rere any, amb una clara situació d'impunitat, pel que sembla com a conseqüència de la manca de reacció judicial que hi ha respecte d'aquests temes.

Inclús li diria que ens preocupa que en el mateix informe no s'utilitzi la paraula «tortura» i s'utilitzi la paraula «maltractament», i «rigor innecessari», quan en la definició de la tortura això entra dintre del que és tortura. Per tant, jo li demanaria: siguin contundents amb el llenguatge, no tinguin por de fer servir les paraules convenients, perquè serà la manera que hi hagi una reacció adequada per part de les institucions que ara mateix no reaccionen.

És important que es puguin sanejar aquestes situacions, perquè és important, això, pel prestigi del sistema penitenciar i que no tots els funcionaris siguin jutjats per l'actuació irregular d'uns quants. Segons sembla, pel relat de les entrevistes que vostès han fet als funcionaris del centre penitenciar, també es podria solucionar amb metodologia interna. És a dir, els caps de servei han de respondre de les actuacions que fan en el seu horari els funcionaris que estan sota el seu càrrec. No hi han protocols d'aplicació del règim sancionador, no hi ha una monitorització del règim sancionador. Podria ser perfectament establert per l'Administració. Per tant, li demanem que en les recomanacions, si vostè veu que el desplegament de les seves recomanacions i l'aplica-

ció de les seves recomanacions s'ajusten a aquestes iniciatives concretes, ho facin, perquè tindran tot el nostre suport. A més, li agrairim molt que també vulgui fer aquest desplegament en l'àmbit del Ple del Parlament, però perquè entenem que és imprescindible contundència respecte d'aquests fets. Perquè sembla, pel que es desprèn de l'informe, que no tenen cap dubte de la credibilitat de les denúncies.

Per tant, sota aquesta consideració de gravetat, d'aquesta manca de tutela, diguem-ne, d'aquesta situació, i sobretot perquè hi han respostes administratives que no tenen costos econòmics, són maneres de fer i d'organitzar els serveis, jo penso que són vostès els que han de recomanar claríssimament com solucionar aquests problemes d'impunitat i d'invisibilitat.

L'altra qüestió: els operadors jurídics. En les entrevistes amb els interns sembla que no hi ha confiança en els jutjats de vigilància, no hi ha confiança en la fiscalia, no hi ha confiança en els serveis mèdics del centre. Per què no integren també en el seu informe entrevistes amb aquests operadors? Altres autoritats ho fan. Per què no els inserim en el diagnòstic? Perquè si no se senten interpellats no respondran. I són vostès els que han d'estimular aquesta implicació activa en la tutela d'aquests drets que l'autoritat inclou. Per tant, en aquest sentit, li preguntem si vostè considera que té alguna limitació a l'hora de poder incloure en l'informe de l'autoritat, en l'informe de l'any que ve, entrevistes i seguiment de les actuacions que porten a terme els operadors jurídics que han de tutelar la funció, diguem-ne, de control de l'Administració, en aquest cas respecte dels detinguts i les persones privades de llibertat.

La qüestió dels criteris d'immobilització, també. És a dir, no hi ha cap dada objectiva vinculada a com, de quina manera i quan s'apliquen els criteris d'immobilització de les persones. Els criteris d'escorcoll en nu..., és arbitrària, és discrecional, aquesta decisió? Qui ho decideix? Un centre ho practica més que un altre? Totes aquestes qüestions ens preocupen moltíssim. I ens agradaria, si poguéu, que en el torn de respostes en donés més informació.

I la qüestió darrera, ja, que ens preocupa moltíssim, que és una xifra obscura, és el tema de la salut dintre de les presons. Des del punt de vista de la prevenció de la tortura, eh? És a dir, l'indicador de suïcidis, l'indicador d'autolesions. Són indicadors que trobem a faltar, i com que estan molt vinculats a aquestes situacions d'invisibilitat de les circumstàncies que succeeixen dintre dels centres penitenciaris també creiem que estaria bé obtenir aquestes dades de l'Administració per inserir-les de forma transversal.

Pel que fa a la filosofia que faculta la seva actuació, jo penso que vostès tenen, sortosament, el llegat de molta feina de molts anys en moltes entitats i d'operadors internacionals que han demanat que la tortura sigui una primera raó de ser de la tutela dels drets humans. I, per tant, amb l'impuls que tenen al darrere, no sols dels textos normatius europeus internacionals que han de desplegar, sinó també de la demanda democràtica, que és cada dia, jo penso, més activa i més compromesa amb els drets de les persones, vostès te-

nen una alta responsabilitat en el desenvolupament d'aquesta acció.

Per tant, li demanem si ens pot respondre a algunes de les qüestions, i els animem a seguir treballant en aquesta direcció.

Gràcies.

El president

Gràcies, senyora Calvet. Seria ara el torn del Grup Parlamentari Socialista. Té la paraula la seva portaveu, la senyora Núria Segú.

Núria Segú Ferré

Moltes gràcies, senyor president. En primer lloc, saludar el síndic i els seus adjunts, i el seu equip, que avui són aquí de nou, i també les persones del consell assessor que ens acompanyen en aquesta sessió d'avui.

Abans de començar la meva intervenció, volia deixar constància de la consternació del nostre grup per com s'ha fet la convocatòria, la premsa amb què s'ha fet, fet que impedeix que el nostre grup pugui ser aquí amb tots els seus membres..., i que fins i tot algun s'hagi d'absentar abans que s'acabi aquesta sessió.

Dit això, que sembla per part del president que ho solucionarem per a les properes vegades (*l'oradora riu*), passaria una mica a la intervenció en nom del nostre grup sobre l'informe que tenim avui entre mans.

En primer lloc, valorar positivament la premsa en l'elaboració de l'informe, que en tenim constància també per la seva publicació a la web del síndic, i, sobretot, també, l'increment de visites i de persones entrevistades que ens ha explicat el síndic.

I permetin-me que en aquesta línia d'aquest increment d'activitat del síndic faci un suggeriment al síndic. Voldria saber la seva opinió sobre la possibilitat d'agregar la informació de caràcter plurianual –és la tercera compareixença que fa per aquest tema, ens ha explicat el síndic–, si estima que l'agregació de la informació de caràcter plurianual podria contribuir a tenir un mapa més de la situació. Perquè, el síndic, el nombre de centres que visita són limitats..., en el nostre país, i per tant suposo que després d'uns quants anys podríem tindre ja una radiografia d'aquesta situació, i, també, com el síndic explica en el seu informe, fa seguiment dels temes, i per tant allò que vostè recomana fa un any o dos podem veure-ho després, com explicava amb un exemple, a l'informe del 2013, no? Per tant, si això ens permetria veure una mica l'evolució i la radiografia d'aquesta situació.

I alhora, també, si això ens permetria també conèixer, de caràcter plurianual, les actuacions d'ofici que fa el síndic, les visites, aquelles que són també fruit de denúncies, i per tant podríem veure també l'evolució de les denúncies, i si a partir de la recurrència, com es veu en aquest informe, de les recomanacions del síndic podem anar més enllà i fer recomanacions d'establir protocols per a temes concrets, que avui en determinats centres, sobretot aquells de privació de la llibertat, són de caràc-

ter discrecional del centre, i per tant si és necessari o no l'establiment de protocols comuns o únics. La portaveu del Grup d'Esquerra Republicana hi ha fet referència en alguns casos.

Permeti'm també parlar de la valoració dels resultats, de l'apartat que fa vostè de valoració dels resultats dels anys anteriors. Fer referència a les seves paraules. Parla vostè de la reticència dels departaments del Govern a acceptar les recomanacions de l'informe de l'any anterior, i, bàsicament, amb caràcter general, esmenta vostè, no s'han adoptat les mesures en compliment de les recomanacions de l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura. I de mostra un botó, que es diu, no? El tema dels àpats calents, que vostè torna a plantejar; avui, a aquest informe ho fa com una proposta de solució. Vostè l'any passat ens diu que va fer la recomanació de solucionar aquest tema. La resposta ha estat que ara sí que tenim àpats calents, que són entrepans calents, llegit en el..., la qual cosa a nosaltres ens fa creure que hi ha una falta de convicció en qui pertoca complir les recomanacions a dur-ho a terme. I l'exemple del menjar calent i la resposta que s'hi dóna jo crec que és un exemple que sí que ha tingut compliment, però jo crec que la proposta que fa el síndic en aquest sentit, que el nostre grup recull i que segurament es pot traslladar a iniciatives parlamentàries, és molt més..., no diré assenyada, sinó com molt més factible que la que es planteja, que he esmentat anteriorment.

Més qüestions. Coincidim amb vostè que, segurament, si haguéssim d'escollir un dels temes més greus que vostè exposa damunt la taula és el tema de l'assistència lletrada. Perquè, de fet, l'assistència lletrada és el dret imprescindible per fer efectius tota la resta de drets de les persones detingudes. Si no tenim el primer, no podem garantir el compliment dels altres drets de les persones detingudes. Més enllà d'aquesta recomanació i de la resposta que ja hem vist per part dels departaments del Govern, que diu que es compleixen..., perquè la resposta, segons hem pogut llegir, és que es compleixen «els preceptes legals» –per parlar amb paraules del seu informe– «que protegeixen els drets de les persones detingudes». Vostè diu que no, i amb això coincidim, si més no, amb el que vostè explica. El Govern diu que sí. Podem trobar un desllorigador de la qüestió?

Salubritat. Vostè parla al llarg de l'informe de desinfecció, de «males olors». No solament a les comissaries, que sí; sobretot a les comissaries. També fa referència a altres centres, en aquest cas al centre d'acolliment que vostè ha visitat. Indubtablement, hi ha qüestions per resoldre aquesta situació que potser són marcades pels edificis, eh?, per la construcció com es va fer, per la manca de ventilació, que són deficiències de caràcter estructural. Però, indubtablement, n'hi ha d'altres que no. I voldríem nosaltres..., si es pot afinar en aquest sentit, eh? Vostè, i permeti'm que ara salti a les presons, quan parla del tema de les presons..., i el que hem vist nosaltres és que vostè parla de la necessitat de resoldre la massificació, i en aquest sentit apunta la necessitat d'obrir el nou centre de Puig de les Basses, penitenciar. Entenem que el mateix es podria aplicar a la nova presó de Mas Enric, de Tarragona, que el

Govern ja ha anunciat que obrirà aquesta legislatura, perquè Tarragona és un dels centres que té aquestes deficiències de caràcter estructural que fan que difícilment es puguin solucionar moltes de les qüestions lligades a la seguretat i a la salubritat de l'edifici si no és amb l'obertura d'aquest nou centre penitenciar.

I permeti'm que li faci una pregunta concreta del centre de discapacitats intel·lectuals. Vostè ha dit que ha actuat d'ofici, fruit de maltractaments, tot i que el seu informe fa referència sobretot a la manca de personal. Jo crec que la conclusió més important és la manca de personal al torn de nit, no? Per tant, desestimem la possibilitat que hi hagi hagut maltractaments, cosa que no fa en el tema de la presó de Can Brians, en què nosaltres creiem que..., aquest tema, i sabem de la seva constància i del seu bon fer..., que seguirà fent-ne un seguiment exhaustiu aquest any que som, perquè en aquest cas sí que no posen en dubte aquests maltractaments o aquestes situacions, i que farien referència a allò que esmentava anteriorment de la necessitat potser d'establir, o de recomanar, protocols transparents en les actuacions, més enllà de la implementació de càmeres de vigilància o mitjans perquè aquests punts cecs on vostè diu al seu informe que són possiblement els llocs on es poden produir aquests incidents deixin de ser cecs, en aquest sentit.

I, per últim, dir-li que coincidim amb vostè en aquesta proposta que feia de traslladar-ho al Ple del Parlament. Els dos motius que vostè ha explicat són suficientment de pes. Però, alhora, també, en aquesta línia de la pedagogia que esmentava vostè, com en l'informe que vostè ens va presentar aquí fa poques setmanes, no?, jo crec que hi ha una consciència ciutadana i de les administracions de la necessitat de donar resposta..., i, de fet, amb l'estudi de l'evolució de les recomanacions del síndic i del seu grau de compliment es veu com amb els anys les administracions, tant la local com l'autònoma, cada vegada estan més sensibilitzades per donar resposta i compliment a les recomanacions del síndic. En el seu informe anual es veu, també. Creiem que la seva presentació al Ple també contribuiria a la visibilització d'aquestes qüestions, i per tant també a l'increment de la sensibilitat i de la sensibilització per part de les administracions i de les autoritats competents per resoldre aquestes recomanacions, i que no haguem, l'any que ve, de tornar a llegir un informe on bàsicament ens expliqui vostè que de l'any anterior poc s'han complert i amb poca convicció s'han complert les seves recomanacions. I en aquest sentit voldria saber si la presidenta del Parlament li ha donat alguna resposta a la seva petició.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyora Segú. En tot cas, pel que em pertoca a mi, queda apuntada la seva queixa. Si m'ho permeten, en parlarem al final, perquè es tracta d'una qüestió metodològica de la mateixa comissió. Passaríem ara la paraula al portaveu, en aquest cas, del Grup Parlamentari Popular, el senyor Milián.

Juan Milián Querol

Molt bé; moltes gràcies, president. Benvingut i moltes gràcies, honorable síndic, per la presentació d'aquest informe anual de l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura corresponent a l'any 2012. També faig extensiva la benvinguda i l'agraïment a tot l'ampli equip que avui l'acompanya.

En primer lloc, dir que aquest informe es basa en un bon treball de camp. Jo apuntaria també, com a apunt metodològic, com feia la diputada Calvet en una bona intervenció, la manca d'un mapa; si més no, d'alguns indicadors sobre l'evolució de la vulneració dels drets a Catalunya. Crec que al ser aquest el tercer informe seria interessant poder-ho fer.

És un informe possiblement més complet que els dels altres anys. L'any passat va fer, com vostè ha dit, el doble de visites que l'any anterior. No sé si aquest any tenien més sospites o més mitjans per fer aquestes visites. Però sigui com sigui això ens dóna un informe segurament més complet i fiable que els d'anys anteriors.

I això és el que importa, perquè des del Partit Popular català, com a partit liberal humanista, creiem que no hi ha raó, ni d'estat, ni de comunitat autònoma, ni de ningú altre, que pugui justificar o legitimar la vulneració de drets humans i que hem de treballar amb tots els mitjans per evitar-ho, així com també vull posar en valor i ressaltar la professionalitat i el nostre suport als funcionaris de serveis penitenciaris, com als mossos i la policia de Catalunya, que fan una feina molt complicada.

A vegades, per la manera de presentar aquests informes, per exemple en el cas del títol, pot semblar que a Catalunya es practiqui una tortura sistemàtica. Però això no és cert, i es pot apreciar a les conclusions sobre les visites a les comissaries, ja que la majoria fan referència a la mala olor o al fet que hi havia algunes taques, o brutícia, a terra, o a la paret. I això és desagradable, és un perill per a la salut de persones, i per tant s'ha de corregir immediatament, però no és una tortura, ni tampoc és maltractament. Tampoc una altra de les conclusions que es reitera a diverses comissaries, com és la necessitat de garantir la separació estricta dels homes i les dones.

Per altra banda, el que ens preocupa molt és la informació que ens dóna l'informe sobre els centres penitenciaris. Sembla evident la massificació, o la sobreocupació en alguns casos, així com les deficiències estructurals d'algunes infraestructures penitenciàries o la manca de càmeres de seguretat. En aquest sentit, en el de la massificació, la Generalitat ha d'actuar i té elements per fer-ho. Per exemple, posant en funcionament algunes presons que ja estan construïdes però que no estan en funcionament. Penso, per exemple, en el Centre Penitenciari Puig de les Basses, a Figueres, que encara no té pressupost i no sabem quan obrirà. Per tant, cal dir que el Govern de la Generalitat no fa la seva feina en aquest sentit. I aquí es demostra que no aprovar pressupostos té efectes directes a vegades sobre els drets dels ciutadans. Es demostra que ser l'única comunitat autònoma sense pressupostos té les seves conseqüències, perquè és que són les cinc i cinc de la tar-

da del 15 d'abril i encara no tenim pressupostos. I, per tant, l'economia viu una incertesa, però també alguns centres penitenciaris, com el de Puig de les Basses, que abans esmentava, o el Centre Penitenciari Mas Enric, del Catllar, a Tarragona, també viuen amb aquesta incertesa.

També ha parlat vostè del Centre d'Internament per a Estrangers de la Zona Franca de Barcelona. Bé, en aquest sentit, vostè ho sap, qui en té la competència, de moment, és el Defensor del Pueblo. Vostè aquí no té cap..., si no és que arriba a un acord de col·laboració o delegació. Vostè mateix ho reconeixia abans quan parlava de la necessitat d'un conveni que havia de posar en marxa la Generalitat. Però de moment no és així. Vostè no té la competència per entrar sense permís en aquesta infraestructura de l'Estat. És del Defensor del Pueblo, i ella ja l'ha visitat, ha visitat aquest CIE, igual que un jutge, com esmenta al seu informe, o una delegació de diputats. Si vostè, en aquest sentit, vol fer les coses bé, tindria tota la col·laboració per part del nostre grup parlamentari i d'altres administracions. Si la seva prioritat, en canvi, és la notabilitat mediàtica, això ens preocupa. I des del Partit Popular català l'anem perquè no sigui així, perquè vostè té suficients assessors per saber que ha de col·laborar amb el Defensor del Pueblo si vol visitar aquesta infraestructura de l'Estat. Per tant, li demanem, en aquest sentit, més pragmatisme en la defensa dels drets i menys fotografies i menys deslleialtats institucionals.

Finalment, vull remarcar que al Partit Popular català ens preocupen els drets humans, i creiem que el síndic té l'obligació de denunciar les seves vulneracions. I ho ha de fer independentment del color dels governs i les administracions públiques que s'hi puguin veure implicades, i també del color polític, evidentment, d'aquells que es poden veure afectats per la vulneració d'aquests drets. Ho dic perquè aquest cap de setmana vostè demanava la dimissió del ministre espanyol d'Interior per un tema sobre el qual ja s'ha pronunciat un jutge, i no precisament en la línia que vostè defensava. Per això ens sobta que un síndic, que ha de ser el de tots, demani la dimissió d'un ministre perquè aquest sigui simplement del Partit Popular i, en canvi, avui que presenta aquest informe no demani la dimissió, per exemple, del director general de la Policia, Manel Prat, o del director general de Serveis Penitenciaris, el senyor Xavier Martorell, quan tots dos són responsables de les infraestructures allà on aquest informe diu que es practiquen algunes vulneracions de drets, com és el cas de Brians 2, i a més també estan tots dos directors generals relacionats amb altres vulneracions de drets fonamentals, com el dret de la privacitat per l'afer de l'espionatge. Rest a crítica de l'informe..., però en aquest sentit sí..., d'aquestes últimes declaracions del síndic, que no fan olor ja d'ideologia, sinó de partidisme. I això és un flac favor que fa a la institució, que ha de ser de tots els catalans. Vostè s'ha equivocat de barret, en aquest sentit, en aquest moment, i crec que ha de rectificar pel bé de la institució. No ha d'intervenir en el debat polític demanant dimissions, ni del ministre ni de directors generals, òbviament, perquè lesioni la neutralitat de la institució que representa.

De totes maneres, i pel que fa a l'informe, felicitar-lo, tant a vostè com a l'equip. I des del Partit Popular català dir que prenem nota i que presentarem les iniciatives parlamentàries oportunes d'acord amb les conclusions de l'informe, sobretot aquelles que fan referència als incompliments per part de la Generalitat de les recomanacions que el síndic ja va fer l'any 2011.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor Milián. Seria ara el torn del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa. Té la paraula el senyor Milà.

Salvador Milà i Solsona

Sí; moltes gràcies, senyor president. Senyor síndic, també la salutació del nostre grup parlamentari, d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, i al seu equip de col·laboradors en aquesta tasca, que crec que en el tercer any del seu informe arriba ja a un cert grau de consolidació i ens permet ja treure també algunes conclusions, que per descomptat passen, al nostre entendre, pel rigor metodològic que vostès apliquen, que jo crec que és homologable a nivell internacional, i per l'objectivitat dels informes que presenten, i fins i tot, també, diríem, l'equanimitat, que no està renyida amb dir la veritat. Ser equànime i ser objectiu vol dir dir la veritat i denunciar aquells aspectes que té encomanat, per encàrrec d'aquest Parlament, de supervisar. I no oblidem que vostè està aquí perquè aquest Parlament l'ha elegit i perquè hi ha una llei que li mana fer el que vostè fa, i té l'obligació de venir aquí a explicar-ho, i a través nostre explicar-ho a l'opinió pública.

Començaré pel final, perquè també vostè s'ha referit al tema que és important que les conclusions o recomanacions que resulten del seu informe puguin traduir-se en aspectes pràctics. Nosaltres volem portar la reflexió –no a vostè, sinó als membres de la comissió– de si no seria convenient –a part d'assumir i fer possible la petició que ha formulat el síndic, en aquest cas com a autoritat de prevenció, de poder presentar l'informe al plenari, com es fa amb l'informe general– que també, com vam intentar amb poc èxit aquest grup parlamentari la legislatura anterior, l'últim any de legislatura, la comissió, a la vista de la lectura de l'informe que avui se'ns ha presentat, traguéssim conclusions i recomanacions a través d'una proposta de resolució en què democràticament decidíssim quines són les prioritats i instéssim el Govern a donar-hi compliment, i perquè pogués ser una mica la resposta de la comissió a l'informe. Repeteixo que l'anterior legislatura el Grup Popular i el Grup de Convergència i Unió van dir que això no tocava i que no podíem pronunciar-nos sobre aquests aspectes, cosa que lamentem.

Entrant ja en els temes de fons, respecte a les comissaries creiem que és una conclusió que..., ja és el segon any que es repeteix el tema de les condicions de salubritat i higiene. Nosaltres només voldríem destacar, arran de la continuïtat dels comentaris de l'ante-

rior sessió, que vostè mateix hi ha fet referència, que és que les persones que estan detingudes no són ni tan sols encara presumptes delinqüents. Són només persones que han sigut cridades per prendre'ls declaració, i en alguns casos se'ls prorroga la detenció més enllà del necessari, com després referirem. I, per tant, tant si estan a la presó com si són persones que han sigut cridades a declarar, com si després seran condemnades o no, són ciutadans que tenen dret a tenir les mínimes condicions de salubritat i higiene i a estar el mínim temps detinguts. I ara ens hi referirem.

A Can Brians. A Can Brians, repeteixo que ha fet una tasca, una metodologia, molt bona, i ho ha portat, creiem, molt bé, perquè permet objectivar la situació. El que volem saber és si té pensat encara culminar aquesta tasca i comprovar –quan correspongui, evidentment, no ho ha de dir aquí– si s'han adoptat les mesures que impedeixen..., aquestes queixes, si n'han continuat rebent o no. Creiem que ha dit que no, però en tot cas ens agradaria saber com pensa continuar aquest tema.

Subscrivim plenament el que ha dit respecte a la identificació de funcionaris. Hem aconseguit, també és un èxit que vostè hi ha tingut participació... Li ha costat una legislatura i mitja, però al final els mossos d'esquadra portaran identificació. A l'anterior conseller d'Interior li costava molt escoltar-lo. El nou, l'hem de felicitar, perquè ha fet el que legalment havia de fer i vostè havia recomanat. El mateix volem demanar ara al conseller de Justícia: que li faci cas i que el tema de les identificacions, que és una garantia per als funcionaris i per a les persones privades de llibertat, s'utilitzi d'una forma regular i sense subterfugis.

Deia que subscrivim la petició d'Esquerra Republicana per tal que vostè treballi el tema de les relacions amb el jutge de vigilància penitenciària i amb la fiscalia. A través de les esplèndides relacions que vostè ha dit que tenia amb el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, estem segurs que aquest tema vostè el deu haver plantejat, perquè és absolutament imprescindible que la institució judicial que ha de controlar tots aquests aspectes es faci notar. I no hem sabut veure si ha fet alguna gestió en aquest sentit, i si no l'ha fet l'estimulem perquè la faci.

Continuant amb el tema de les presons, creiem que la situació es va degradant en els dos últims anys. I en aquest sentit nosaltres li voldríem demanar si durant el 2012 va tenir alguna constatació del que la Comissió de Justícia lamentablement va haver d'escoltar fa tres setmanes enrere a la compareixença d'entitats del tercer sector i que el nostre grup parlamentari li va fer arribar divendres en el seu caràcter d'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants. Evidentment, no li demano que em contesti ara una qüestió presentada divendres, però és que el que ens van explicar es referia literalment a fa dos anys. Les condicions de vida de les persones a dins de les presons i dels companys que treballen a dins de la presó, vol dir la gent que fa rehabilitació de caràcter voluntari, les entitats i voluntaris que estan dins de la presó, han anat a pitjor. S'han deteriorat absolutament, dràsticament, sobretot en els dos últims anys. Els dos últims anys comprenen

el 2011 i el 2012. Les persones que no tenen cap ingrés no reben ja la prestació d'indigència: cinc miserables euros setmanals per poder tenir algunes despeses. Els lots d'higiene bàsica s'han reduït dràsticament, no només als que estan en règim d'aïllament inicial, sinó a tots. Parlem del paper higiènic, de lleixiu i de compreses. Parlem de companys que no tenen ni paper per poder realitzar les tasques d'informació, d'assessorament, de rehabilitació, de treball, amb els presos.

Però també hi ha un altre aspecte que vostè no s'hi ha referit, en aquest cúmulo de desastres, que com van indicar les persones compareixents poden portar les presons catalanes a una situació explosiva, que pot petar en qualsevol moment: és que no hi han ni diners per fer acompanyament. Si algú ha de retornar al seu país, l'ha d'acompanyar un voluntari, però no té diners ni per pagar la benzina ni el peatge. No se'n donen ni tan sols als presos que surten per fer activitats a l'exterior amb règim de llibertat condicional. No en tenen ni per agafar el metro. A vegades s'han de quedar literalment a la porta, si és que no s'han de colar al tren, cosa poc recomanable per a una persona en llibertat condicional.

També li voldria preguntar respecte a la situació del Cire, i concretament sobre les condicions de treball i de remuneració, perquè nosaltres creiem que el treball ha de ser dignament remunerat, encara que sigui en règim penitenciari. Avui el conseller de justícia, en una compareixença pública que ha fet aquest dematí, s'ha felicitat i ha posat com a exemple el fet que el Cire s'ha fet càrrec ja de nombrosos menjadors en centres penitenciaris, etcètera. Però el que ens van explicar els representants del tercer sector és que treballen el mes no sé quantes hores per cobrar 20 euros, 30 euros, 50 euros. I si ets un responsable d'un dels tallers i treballes «a destajo», deia aquesta persona, potser t'emportes 180 euros el mes, i amb això has de tirar. Per tant, parlaríem aquí, al nostre entendre, de veritables condicions d'explotació i de treball en règim de semi-esclavatge. I aquest és un tema que ens agradaria conèixer, perquè la finalitat del Cire és la inserció laboral, no l'explotació laboral en règim de no-remuneració. I aquest és un tema que ens preocupa especialment, i creiem, pel que ens van explicar, que es produïa el 2012 i que es produïa el 2011. I, per tant, voldríem saber si vostès han pogut apreciar això, o si no demanaríem que fessin, com ja la hi hem demanat per escrit, i en aquest cas no ha de contestar, una investigació a partir d'ara.

També ens preocupa especialment, i creiem que s'hi han de treure conclusions ràpides, perquè fa massa temps que dura, el tema del perllongament de la detenció preventiva en règim policial, és a dir, per formular les diligències. Vostè ho ha dit, però creiem que s'arriba a extrems escandalosos. Només li referiré un cas, perquè és realment colpidor. Una persona detinguda el dia 11 –ho repeteixo, és d'ara però això passa anteriorment–, que és detinguda a les deu del dematí del dia 11 per uns fets que havien ocorregut fa dos mesos, consistents en uns danys en un caixer automàtic valorats en 1.641 euros, danys denunciats el seu dia per la directora d'una central, d'una oficina, que diu literalment que hi van posar «enganxines», que hi van ti-

rar globus d'aigua, que havien danyat el caixer i que havien trencat un element de publicitat. Import dels danys: 1.641 euros. Durada de la detenció: des del dia 11 d'abril a les deu del matí fins al dia 13 a les 13.30. És a dir, esgotant, ratllant i superant, al nostre entendre, les setanta-dues hores. Això per prendre declaració a una persona que diu que fa molt temps que la coneixen. Quan es planteja un *habeas corpus*, la resposta policial és: «Ja que està aquí, farem recerca d'altres fets similars comesos el dia 14 de febrer del 2013 per imputar-li nous fets delictius i estalviar futures detencions al sector del senyor ics»..., que no direm, perquè, evidentment, va sortir del jutjat, quan va anar a declarar, al cap d'una hora, amb la sorpresa del jutge, que li va dir: «Per favor, vagi-se'n a casa. Per una falta de danys vostè no havia d'estar setanta-dues hores a la presó.» «Però ja que el tenim aquí buscarem a veure què més li podem imputar.» I, naturalment, quan el seu advocat va exercir l'*habeas corpus* la reacció policial diu: «És obvi que el que intenten és interrompre la instrucció de l'atestat, pràctica ja utilitzada.» És a dir, demanar un *habeas corpus* és molestar una funció policial per prendre declaració a un senyor que sabien on era. I, a més, altres persones que van ser detingudes pels mateixos fets –realitzats «per un grupo de personas que entraron en la oficina, engancharon papeles y lo hicieron en tumulto»– van poder comparèixer i no van ser detingudes. Creiem que això ha de motivar una reacció per part seva.

I ja acabem. Només, respecte a les qüestions de relacions institucionals, sí que nosaltres no volem deixar de dir, després d'escoltar la intervenció del representant del PP, que precisament si en quelcom ens il·lustra el PP, i ho compartim totalment, és en el respecte a la llei, oi?, que sempre ens diuen: «S'han de respectar les lleis.» Vostè sap que la Llei del Síndic de Greuges, la que preveu la seva actuació com a Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura, està vigent, no ha estat suspesa, i per tant és d'aplicació a Catalunya, i que diu que té dret a entrar a tots els centres de detenció de Catalunya, diu que el Govern de l'Estat ho ha de notificar a Nacions Unides i no ho ha fet, diu que ha d'establir mecanismes de col·laboració i no ho ha fet? Per tant, si demana respecte institucional, el PP, doncs el primer que ha d'aplicar des del Govern és el respecte a les normes vigents, que ha de complir com qualsevol altre, li agradi o no li agradi. I en aquest sentit, li voldríem..., no a vostè, però sí que crec que aquest Parlament hauria de tornar a instar el Govern perquè no només fes una carta, sinó que fes les gestions oportunes per continuar.

També li voldríem demanar, perquè vostè no ho ha dit, no s'hi ha referit, i creiem que tres anys ja és suficient temps, que avancin més en el tema dels centres psiquiàtrics, en les visites als centres psiquiàtrics en què hi han persones, evidentment, privades de llibertat per mandat mèdic. No és la mateixa situació, però en canvi sí que poden presentar situacions delicades. I que fes arribar al comitè de Nacions Unides la situació del centre d'estrangeria de la Zona Franca, que vostè ha denunciat en el sentit que no hi ha reglament de les situacions que s'hi produeixen, etcètera.

Gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyor Milà. És el torn ara per a la senyora Carmen de Rivera, portaveu del Grup Parlamentari de Ciutadans.

Carmen de Rivera i Pla

Gracias, *president*. En primer lugar, agradecer al honorable *síndic* su comparecencia, el informe que se nos ha librado, en el que destacan la premura y la celeridad, como han dicho otras personas que me han precedido en el uso de la palabra, y agradecer también esto a todas las personas del *consell assessor* que le acompañan y que le han acompañado en todas las actuaciones que se relatan en el informe.

Es de destacar que se ha doblado el número de visitas, a pesar de que se ha reducido el presupuesto del Síndic de Greuges. Para nosotros esto es un punto destacable, es un ejemplo de que se puede hacer más con menos, por lo cual le felicitamos.

Compartimos la preocupación del *síndic* por la sobrecapacidad y la masificación en los centros penitenciarios, especialmente en los centros de justicia juvenil, como hemos tenido oportunidad, este grupo, de manifestarlo en la pasada legislatura, puesto que en esta legislatura realmente todavía no se ha empezado a reunir la comisión..., y a empezar a..., bueno, hemos tenido reuniones, pero no se han tratado estos temas.

Nos parecen muy importantes, *síndic*, también, las recomendaciones sobre higiene y sobre separación de hombres y mujeres, y jóvenes, detenidos en centros de detención.

Esto incide también en las denuncias hechas por el tercer sector, a las que se ha referido el diputado Milà y que han causado gran preocupación en esta comisión, puesto que, como se ha destacado, y usted mismo ha destacado, las personas que están detenidas de entrada no tienen el carácter de delincuentes, son personas que están momentáneamente detenidas, pero no tienen por qué tener menos derechos que otras personas, que otros ciudadanos. Nos preocupa mucho este punto.

Nos ha sorprendido, nos ha preocupado y nos ha parecido importante la actuación del *síndic* en Brians y la investigación que se ha hecho debido al reiterado número de denuncias, así como las recomendaciones que se hacen sobre Quatre Camins, donde también parece que no es adecuado el trato que se da a los reclusos.

También nos parecen, y no se ha hablado tanto en esta comisión, muy importantes las visitas a las residencias de ancianos y a los hospitales psiquiátricos. Porque son personas, unas, internadas por orden judicial, pero las otras son personas que están al final de su vida y que normalmente no tienen personas de su familia o de su entorno que vigilen o las defiendan, y desgraciadamente... Lo que no queremos bajo ningún concepto es que se vuelvan a repetir hechos como los que tristemente sucedieron en el desgraciado caso Residencia Alba. Por tanto, yo creo que es muy importante, *síndic*, que, además de toda la vigilancia, y todo lo que se ha observado y de lo que se ha informado sobre los

centros de detención, sobre las prisiones, si puede ser, en el ejercicio siguiente sigan repitiéndose las visitas a centros geriátricos y a centros de internamiento psiquiátrico.

Por último, *síndic*, preguntarnos... Yo no le voy a hacer preguntas, porque supongo que contestará a todas las que han hecho mis compañeros. Pero sí que nos preguntamos qué hará el Govern con las 21 recomendaciones que se relatan como consecuencia de las 36 visitas efectuadas a 33 centros en este informe y con el estado de cumplimiento de las recomendaciones del informe 2012, del que se hace mención en la página 56 del informe. Pero es una pregunta retórica. Parece que sí que ha habido *conselleries* que se han hecho cargo de lo que se les ha dicho y que han contestado, pero en general las contestaciones que yo he visto en el informe tampoco me parece que sean unas informaciones concretas y, como mínimo, comprometidas en resolver los problemas que se denuncian.

Por último, decirle, o manifestarle, que nos parece importante que en cuanto antes se proceda a informar en el plenario del informe del Síndic de Greuges del 2012 y que se incluya esto también en el plenario, que tendrán nuestro apoyo en este aspecto.

Nada más. Reiterar nuestro agradecimiento.

Muchas gracias.

El president

Gràcies, senyora de Rivera. Té la paraula ara el senyor David Fernández per part del Grup Mixt.

David Fernández i Ramos

Gràcies; bona tarda a totes i a tots, al *síndic* i a tot l'equip. Algunes valoracions ràpides; perquè moltes coses, s'han dit. Però sí que hi ha una constatació parcial –no voldria fer metonímia, però ni que fos parcial–, que és que aquells que estan obligats a fer complir la llei la vulnereu en molts casos. Vostè, en la seva intervenció, telegràficament expressava el que molts moviments socials han dit, que és que la Zona Franca és Guantánamo. No hi ha lleis, no hi ha reglament, és un espai sense dret i una zona d'excepció. O que els mossos d'esquadra de la Brigada Mòbil estan obligats fa cinc anys per llei a anar identificats i no ho compleixen. Els màxims responsables de fer complir la llei, ordenant que es vulneri.

A les dades genèriques sobre violència institucional, i maltractament i tractes inhumans, cruels o degradants, sí que ens agradaria recordar que l'any passat, segons les dades que enllesteix aquest any, la Coordinadora Catalana per la Prevenció de la Tortura, que també palpa el territori, que també contacta amb les víctimes i amb els agredits, constata 51 casos de vulneració de drets humans, que afecten un mínim de 130 persones i on tenim 5 morts sota custòdia, 5 morts en enfrontaments policials i 1 mort a mans d'un sometent. L'any passat, respecte a l'exercici 2011, eren 40 casos que afectaven 241 persones. La xifra s'explica per la repressió dels «indignats» el 27 de maig.

Però en tot cas sí que ens preocupa, respecte a l'àmbit de les comissaries i la custòdia, la militarització de l'ordre públic, la brutalitat policial i els procediments arbitraris que succeeixen. Fonamentalment, i com sempre hem dit des del primer dia que vam entrar en aquesta casa, hi ha queixes que corresponen singularment i particularment a la Brigada Mòbil i a unitats de les ARRO dels Mossos d'Esquadra, també de les UPAS de la Guàrdia Urbana de Barcelona.

Finalment, el problema de fons –abans parlava amb caràcter general de l'«edifici democràtic»– no és que una persona es comporti de forma correcta o incorrecta. Això forma part de la condició humana. El problema és què fem quan això passa, i, sobretot, si darrere hi ha avui actualment una cultura política i sobretot unes directrius polítiques que fomenten allò que nosaltres hem constatat al carrer, eh?, que és l'augment de la brutalitat i l'arbitrarietat policial.

Permeti'ns resumir-ho en tres frases, que es van produir l'any passat, dels màxims responsables policials de fer complir..., i de vetllar per la llibertat i la seguretat dels ciutadans, segons el marc jurídic vigent. Sergi Pla, màxim comissari de Recursos Operatius dels Mossos d'Esquadra, màxim responsable de la Brigada Mòbil: «Atonyinariem fins Gandhi.» Felip Puig, màxim responsable de fer complir la llei: «Anirem més enllà de la llei en el combat contra la dissidència. El que cal és que torni la por», una por que vam veure radiada en el desallotjament dels «indignats» frustrat de la plaça Catalunya, quan les comunicacions policials deien: «O generem pànic o no els traïem d'aquí.» Generar pànic a una protesta pacífica, eh? I, finalment, i la més preocupant, màxim comandament actual dels Mossos d'Esquadra, David Piqué: «Perseguiem les rates de claveguera, i és igual si la claveguera és una assemblea o és una cadira d'una universitat.» No ho va dir en un pub de carretera amb un gintònic a les tres de la matinada. Ho va dir el dia oficial de les esquadres de l'any passat, en el discurs oficial. I és un senyor que té una tesi doctoral que es diu *La síndrome de Sherwood*, que resulta que és el meu barri, que és Gràcia, on fins i tot parla de temps morts policials perquè creixi la violència social.

Rere d'això, òbviament, la conseqüència lògica, perquè tota idea, tota ideologia, té conseqüències, doncs és la vulneració de drets. La darrera, l'actuació dels Mossos d'Esquadra d'ahir contra la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca a Sabadell, que denunciaven l'advocada de la plataforma i tres membres que simplement van permetre l'accés d'agents dels Mossos d'Esquadra a dins de l'edifici, quan no tenien cap ordre judicial per entrar. Van fer la seva mirada, se'n van anar a comissaria i després resulta que ahir al vespre van estar obligats a declarar per resistència i desobediència. Advocada inclosa.

De totes les reflexions compartides que s'han fet, òbviament, finalment hi ha els noms i els cognoms. S'ha parlat d'un mort al CIES. Efectivament, Idrissa Diallo. Per desatenció mèdica. Ens agradaria parlar també de Juan Carlos Torroja, mort en una comissaria, en aquest cas de la Policia Local de Girona, per una falla en la cadena de custòdia. Es va suïcidar. Però la res-

ponsabilitat de la custòdia, de la integritat física i psíquica, és del cos que els deté. I després s'ha parlat del DERT, d'aquest «quartet» famós que cada vegada, periòdicament, i no precisament amb gens de comunicació, arriba als organismes de drets humans, un «quartet» on les agressions tenen un patró comú.

Podríem estar absolutament d'acord amb el criteri general del síndic, que deia que, amb caràcter general, l'edifici democràtic, els funcionaris, compleixen la seva tasca. Amb més dificultats: un psicòleg per 300 presos o un jutge de vigilància penitenciària per 2.000 presos i preses és un marc exacte d'indefensió de la població pobra presa. En tot cas, amb caràcter no general, penso que s'obvia un tema de les presons que és fonamental, que és el corrent ideològic ultradretà, un corrent molt determinat de funcionaris ben col·locats en l'estructura funcional de les presons catalanes, prou conegut per tots els governs que hi han hagut en els últims trenta anys i que mai ningú s'ha atrevit a posar-hi remei.

Permeti'm també que... Al final, a parer d'aquest grup, el que es dedueix de l'informe és el clima d'impunitat efectiva que detenen els agents policials quan vulnereu la llei. I en posarem dos exemples –en podríem posar, malauradament, desenes: la repressió del motí de Quatre Camins el 2004, que precisament es jutja aquesta primavera, amb 26 presos que han denunciat maltractaments i tortures, i el cas de Lucian Paduraru, a què em referiré posteriorment, el pitjor cas de tortures i maltractaments contra un ciutadà en el cas dels Mossos d'Esquadra. Un altre és que dels 57 ferits que van interposar denúncies per la violència institucional a la plaça Catalunya el 27 de maig del 2011, només 1 cas ha passat a judici i 56 han quedat, òbviament, impunes. O que amb 9 persones que han quedat cegues en els últims 10 anys per bala de goma no hi hagi una sola sentència que faci justícia i que digui quin agent, no?, va ser el que va ferir i va generar unes seqüeles irreversibles. Per tant, ens agradaria, si és possible, que hi hagués també un balanç de la impunitat efectiva. És a dir, què passa quan sí que hi ha investigació, quan sí que s'han constatat maltractaments.

La llarga lluita de la Coordinadora Catalana per la Prevenció de la Tortura i de quaranta-vuit organismes més de l'Estat espanyol..., diuen que la mitjana per assolir una sentència condemnatòria per tortures és d'entre cinc i vint anys, que costa moltíssim, que és un projecte dilatat que al final va sumant escales judicials i que acaba amb una medalleta, que és un insult a la mateixa democràcia, que és l'indult dels torturadors.

Això és el que va passar en el cas del cas Lucian Paduraru, el pitjor cas, que és una mala sort de..., via catalana a la impunitat: dos cops indultats els mateixos mossos; dos-cents jutges en contra d'aquesta decisió; dos consellers de la Generalitat firmant l'indult; Jordi Pujol firmant l'indult; periodistes reputats, teòricament, firmant l'indult i avalant la pràctica de la tortura i la impunitat de la tortura. Això és el que ens preocupa: el clima social que empara la vulneració de drets.

Respecte a la videovigilància, i entrant en temes concrets, també ens agradaria, més enllà del control i de la custòdia de les cintes..., també quins són els meca-

nismes de conservació en el temps, perquè moltes vegades també generen indefensió; s'arriba tard, quan es demanen les cintes.

També la constatació, avui més que mai, que la versió d'oficial oficial... Abans deies..., testimonis de les persones agredides, que tenen un valor per si mateix innegable, però la versió oficial massa sovint és la versió dels oficials. Avui, després d'un any de no saber què havia passat en un altre indret de l'Estat espanyol, al País Basc, hem tingut accés finalment a les comunicacions policials de l'Ertzaintza, que han demostrat clarament que la mort d'Iñigo Cabacas era per una pilota de goma. Han estat un any negant la major. Algú ha volgut filtrar les comunicacions de l'Ertzaintza en aquell operatiu. No hi havia incidents. Van donar l'ordre d'«entrar a por todo», i «por todo» també va ser la vida d'una persona.

I ens preocupa també que s'instauri en l'àmbit de les víctimes de la tortura, d'aquelles persones que pateixen agressions, o violència institucional, o brutalitat policial, el cas de Sergi Garcia, també recent, és a dir que, abans que s'investigui la seva denúncia interposada contra els Mossos, els Mossos el denunciïn per fals testimoni, no?, el que es coneix com a «doctrina Acebes» en el cas *Egunkaria*: denúncia al senyor Martxelo Otamendi abans que ell demostrés que havia estat torturat, com així va rubricar el Tribunal Europeu de Drets Humans.

Hi ha altres dobles penalitats i càstigs afegits de caràcter xenòfob i racista que ens preocupen, com l'expulsió que el senyor Parés, antic director en el Govern anterior de presons, va dir respecte a..., l'expulsió dels migrants.

I acabo ja. Potser em poso on no em demanen, però respecte a la demanda de dimissions, jo..., si el síndic, que es defensarà prou solet, és lícit o no que demani dimissions..., jo penso que no només és lícit, sinó que a més és constatable de la greu situació que viu el país. Si el ministre d'Interior no sap explicar qui va fer l'informe de la UDEF, o és un incompetent manifest o és un còmplice deliberat.

I acabant, molt ràpidament: suport a totes les recomanacions; suport a la demanda que l'informe es dugui al plenari; suport, òbviament, al fet que el mecanisme nacional de prevenció de la tortura sigui el síndic, com a mecanisme, i que no hi hagi més dilació en les comunicacions a Ginebra; les preocupacions que hem compartit...

I, finalment, una reflexió de Theo van Boven, exrelator de Nacions Unides per a la tortura, que deia que la qüestió no és si és tortura o no, que ho és, també. La qüestió és si es generen els mecanismes perquè la tortura sigui impracticable i generar unes condicions on sigui impracticable, i no hi hagi cambres fosques, noves cambres fosques..., per exemple, un increment de denúncies pel trasllat a les «furgones» de la Brigada Mòbil. En el cas Lucian Paduraru, quan arriba a la comissaria de les Corts paren l'agressió, i segons el testimoni de la víctima els mossos van dir: «Pareu, que hi ha càmeres.» És a dir, quan tanquem unes cambres fosques sempre hi ha el risc que se n'obrin unes altres, i altres espais d'impunitat i zones sense dret.

I, finalment, cinc preguntes concretes: si em pot quantificar en una xifra el grau de compliment de les recomanacions de l'any passat; quina opinió li mereix el doble indult a l'hora d'establir i reproduir un marc d'impunitat efectiva; quina opinió també mereix al síndic el sàinet dilatori del TIP respecte a la Brigada Mòbil, i amb aquest nou NOP, aquesta nova..., no?, aquesta nova..., ja ho direm l'any que ve..., la nova identificació de la Brigada Mòbil, que acabarà sent un laberint judicial; després, si hi ha alguna incidència específica respecte a maltractaments al carrer de les UPAS de la Guàrdia Urbana, de la Unitat Policial d'Administració i Serveis.

I amb això jo crec que no em deixo res més. Només aquella frase de Leonardo Sciascia, que deia que «el poder» –malauradament– «és sempre un gran delinqüent impune».

Gràcies.

El president

Gràcies, senyor Fernández. Passaríem ara la paraula al Grup Parlamentari de Convergència i Unió. En aquest cas té la paraula la senyora Dolors Rovirola.

Maria Dolors Rovirola i Coromí

Gràcies, president. Des del nostre Grup de Convergència i Unió també volem donar la benvinguda al síndic a aquesta comissió del Parlament i a tota la gent que l'acompanyen.

Començaré la meva intervenció dient que el nostre sistema penitenciari català és un dels que estan més auditats i supervisats de tot Europa, amb la finalitat de poder prevenir i corregir maltractaments que puguin patir els interns i denunciar i sancionar quan es reben denúncies o queixes, siguin d'organismes, d'entitats o de persones, encara que siguin aliens a la institució.

I quant a les conclusions i recomanacions que realitza l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura, cal ressaltar que aquesta Administració sempre s'ha caracteritzat per, primer, valorar, i segon, aplicar els suggeriments que s'han formulat, que figuren a l'informe, i també les recomanacions que ens vénen des dels seus homòlegs, tant espanyols com europeus, com a mostra de respecte al dret de les persones, en aquest cas el dret de les persones que estan internes.

S'ha referit a la identificació dels funcionaris o professionals que treballen als centres penitenciaris. En aquest sentit, cal dir que aquests centres compleixen amb escreix la normativa, i si hi ha hagut alguna disfunció alguna vegada ha estat puntual i s'ha actuat en conseqüència, advertint o sancionant qui ha incomplert la normativa. En aquest sentit, tenim vigent una llei, la 30/1992, i després unes normes complementàries que s'han anat posant el 2004 i el 2008, i s'ha reforçat encara amb una altra nova ordre de servei del novembre del 2012, per la qual s'aprova el programa general d'identificació del personal al servei de l'Administració penitenciària. Amb aquesta ordre tots els professionals del sistema, sense cap excepció, han

de portar ben visible el seu número d'identificació, sigui en el seu uniforme o sigui penjat al coll. Depèn dels treballs i de les funcions que tingui cada funcionari. En cas contrari, com he dit abans, s'actua advertint o sancionant l'infractor.

Sobre la instal·lació de sistemes de videovigilància a les cel·les de contenció, o «d'aïllament», que deia l'informe, en els centres penitenciaris, totes les cel·les de contenció, o d'aïllament, disposen de càmeres de videovigilància. Pot passar, com no, a vegades ha passat, que, per motius aliens a la voluntat del centre, sigui per avaries tècniques o per l'acció també algunes vegades d'algun intern, en alguna ocasió quedin inutilitzades. Però es tracta de casos molt excepcionals i puntuals. Tant és així que mai –mai– s'ha rebut cap queixa de cap autoritat judicial quan s'han requerit imatges d'incidents. En tot cas, prenem nota de les consideracions de l'informe, encara que també s'ha de dir que les càmeres passen reiterades revisions periòdiques de manteniment.

Respecte a la posada en pràctica de posar càmeres en altres espais d'interacció comuns entre funcionaris i interns, com ha dit vostè –s'ha referit, síndic, per exemple, a les escales entre pis i pis o a altres espais comuns–, es considera que aquests centres estan prou vigilats, tant amb recursos humans com amb recursos tecnològics..., i també per dues qüestions més: primera, perquè s'ha de garantir la protecció a la intimitat i la imatge, tant sigui dels interns com dels funcionaris, i que es regula en un protocol a la Circular 2/2010, de l'1 de juny, i segon, per motius econòmics; és impossible tenir càmeres per vigilar al cent per cent la vida de totes les persones que hi ha a l'interior dels centres penitenciaris. A tall d'exemple, hauré de dir que a la presó del Puig de les Basses, de Figueres, que encara no s'ha d'obrir, però esperem que sigui aviat, quan s'obri comptarà amb sis-cents càmeres al seu interior de vigilància.

També s'ha parlat aquí de quin és el protocol per conservar les imatges. Se segueix el protocol de la Circular 2/2010..., que es conserven per un període màxim d'un mes, tret d'aquelles que hagin captat conductes que puguin ser delictes, faltes o infraccions. En aquest sentit, es conserven el temps que faci falta per ser posades a disposició judicial, administratiu o del Ministeri Fiscal.

Sobre la comunicació immediata al jutge de vigilància penitenciària de l'adopció de mesures coercitives, quant al que diu l'informe s'ha de dir que els serveis penitenciaris de Catalunya compleixen el que està establert a l'article 72.3 del Reglament penitenciar, i s'ha de destacar que la direcció general no ha rebut mai cap queixa en aquest sentit per part del poder judicial. Per tant, sembla, vaja, que es compleix rigorosament aquest article 72.3 del reglament.

Quant al tema de les flassades infectes, s'hi ha referit amb aquest «infectes», que han de ser d'un sol ús i han d'estar aïllades, les flassades es canvien sempre que hi ha restes biològiques o estan desfilades. En la resta dels casos es fa un càlcul aproximat que es canvien cada mes, ja que el seu estat és bo i no s'han de canviar abans. Però, en tot cas, si estan tacades, tenen brutícia o hi ha restes d'aliments, o qualsevol altre se-

diment, diguem-ne, o per problemes infecciosos, que els ha fet servir alguna persona que no està bé de salut, es canvien també de seguida, activant els serveis de neteja i canvis necessaris. I, per altra banda, ara, amb les condicions econòmiques que estem, no creiem oportú que s'hagin de fer servir les flassades d'un sol ús. En tot cas, activar els sistemes de neteja i els canvis que siguin necessaris.

Sobre la major freqüència de visites dels jutges de vigilància penitenciària als centres, no podem fer més que traslladar aquest informe, aquesta recomanació, a la direcció general perquè la transmeti al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que és el màxim òrgan de govern que tenen els jutges de Catalunya, perquè la pugui valorar.

Sobre les denúncies de presumptes maltractaments en el centre penitenciar Brians 2, hem de dir i puntualitzar que respectem les valoracions que fa l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura, però que no les podem compartir, com així també assenyala en la seva conclusió el síndic, que diu textualment: «No es pot concloure d'una manera generalitzada que hi hagi irregularitats en el tracte i en els drets dels interns», però tanmateix insisteix a donar un grau elevat de credibilitat a les manifestacions dels interns que van denunciar presumptes maltractaments. Arran d'aquestes opinions, la Direcció General de Serveis Penitenciaris va analitzar rigorosament la situació, i va manifestar que les valoracions fetes es basen en manifestacions d'un grup molt reduït d'interns –com ha dit vostè, dinou interns de la presó Brians 2, que això representa un 0,4 per cent del total d'interns– en tres visites que es varen fer al centre, com vostè molt bé també ha dit. Davant d'aquests informes, es va dur a terme una informació reservada..., d'investigació..., que va concloure amb una sanció d'entre setze i trenta dies de suspensió de feina i sou a dos funcionaris per una falta d'abús d'autoritat en l'exercici de les seves funcions sobre un grup d'interns, però no es va demostrar mai que hi hagués hagut maltractaments o agressions als interns, sinó que aquests dos funcionaris varen ser sancionats per una falta d'abús d'autoritat en l'exercici de les seves funcions.

El que sí que crec que s'ha de constatar és que aquests dinou entrevistats causants de l'informe acumulen centenars d'expedients disciplinaris per conductes greus o molt greus contra funcionaris, i no només contra funcionaris, sinó també contra altres interns, posant en greu perill la seguretat als centres. Cal destacar particularment dos casos d'aquests dinou; podríem dir que tots dinou, però en destaco dos. Un, acumula 56 expedients disciplinaris, faltes greus, molt greus, agressions a funcionaris, amenaces, insults, etcètera. El 2012 solament, 10 incidències al centre. El 14 de febrer del 2012 va agredir greument una funcionària. Un altre exemple, un segon cas: un intern que denuncia sistemàticament agressions i maltractaments i que des que va ingressar el 97 acumula 175 expedients disciplinaris per incidents molt greus, 37 en els últims dos anys. Aquests són, doncs, dos d'aquests dinou entrevistats amb qui vostè basa aquest informe, que a més sabem perfectament que aquests dos són experts a incitar els altres interns a posar denúncies de maltract-

taments contra funcionaris per generar inestabilitat al centre i posar en perill la seguretat tant dels funcionaris com dels mateixos interns.

Quina credibilitat poden tenir aquests exemples, aquests casos? Per què s'han fet públiques aquestes consideracions sense haver contestat prèviament les acusacions, fins i tot falses, dels interns? En alguns casos, fins i tot, algunes denúncies han estat arxivades per vostè mateix, síndic, o pel Departament de Justícia en no trobar indicis ni proves de l'existència d'aquests maltractaments, tant siguin físics com psíquics. Des del nostre Grup de Convergència i Unió considerem que si l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura o el mateix síndic tenen indicis o proves de maltractaments el que s'ha de fer és denunciar-ho per via administrativa o penal.

Quant a les recomanacions que vostè ha fet de suspendre la decisió de tancar el centre d'Els Tullers i el centre Montilivi, bé, sap tothom que aquests centres no s'han tancat, sinó que s'han redistribuït les funcions i no disminueixen la seva capacitat. Per altra banda, s'incrementen places a altres centres, com són Can Llupià, el centre L'Alzina i el centre d'El Segre. I hi ha diversos motius prou fonamentats perquè s'hagin dut a terme aquestes mesures: primer, la disminució progressiva del nombre de menors internats des del 2009, i que s'ha consolidat el 2012; en segon lloc, l'estat de les infraestructures d'aquests dos centres, que seran les que es deixaran d'utilitzar; en tercer lloc, l'actual situació econòmica i pressupostària, i, en quart lloc, donar un nou impuls als programes de medi obert i de mediació per prevenir la reincidència delictiva.

I per finalitzar, en tot cas, perquè em sembla que ja se m'ha acabat el temps, no, president?, donar tot el nostre suport, això sí, al síndic per reclamar que pugui actuar en els centres d'interns d'estrangers i agrair-li tota la feina feta. I, com sempre, ens posem a la seva disposició.

Gràcies.

El president

Gràcies, senyora Rovirola.

Un cop fetes totes les intervencions per part dels grups parlamentaris, com hem dit al principi, faríem cinc minuts de recés... (*Veus de fons.*) Entre cinc i set minuts, eh?, de recés, i tornarem passats aquests minuts amb les respostes per part del síndic.

Gràcies.

La sessió se suspèn a tres quarts de sis de la tarda i set minuts i es reprèn a les sis i nou minuts.

El president

Molt bé. Passat aquest parèntesi, aquest recés, eh?, continuariem, tal com hem quedat, amb la intervenció per part del síndic per poder respondre les preguntes, intervencions, qüestions que hagin plantejat els diferents grups parlamentaris.

El síndic de greuges

Gràcies, president. Primer de tot, els volia fer notar que aquest informe fou lliurat el 21 de gener de 2013. El veiem avui, el 15 d'abril. Si ho recorden vostès, els dos anteriors, 2010 i 2011, els vàrem lliurar al desembre, que seria la nostra intenció, però, òbviament, un motiu de rigor institucional ens va dur a endarrerir al màxim el lliurament de l'informe perquè no caigués en cap efecte, ni electoral ni postelectoral, ni de configuració de majories ni de formació de la presidència de la Generalitat i el Govern. Per tant, va ser volgutament des de la institució que vam endarrerir la presentació d'aquest informe per aquests motius.

Segur que l'autoritat i el síndic que els parla, que la presideix, tenen moltes mancances. Seguríssim. I que devem cometre, segur, falles a la nostra actuació. No en tinc el més mínim dubte..., perquè els puc assegurar que un nord que inspira l'autoritat i el síndic és precisament ser capaços d'escoltar tothom per anar a superar totes les situacions.

No m'escudaré en el tema del pressupost. També podria dir, com ha fet molt bé la senyora De Rivera, el tema de reduccions pressupostàries i les manques de recursos. Tant de bo poguéssim gaudir de majors instruments per poder fer la nostra tasca com a mecanisme català, com a autoritat catalana, però així i tot hi poden haver altres tipus de mancances.

Ara bé, el que crec que hem de tenir molt clar és que aquest és un mecanisme, una autoritat, per a la prevenció de la tortura, tractes inhumans o tractes degradants. I no ens fa cap por agafar aquest títol. Ens el donen vostès perquè està a Nacions Unides i perquè ens el creiem. I amb gran rigor i amb gran autoritat assenyalem el que trobem. I cadascun d'aquests termes té una conceptualització diferent. I, per tant, nosaltres, si parlem de «tractes inhumans» o de «tractes degradants», com en parlem a l'informe, i amb la voluntat de prevenció, creiem que complim el que ens encarreguen el Parlament i Nacions Unides.

Els en donarem un exemple molt gràfic de les mateixes Nacions Unides. Quan ens vam plantejar anar a visitar el primer geriàtric, davant de les protestes d'algunes entitats que fan una gran tasca en aquest sector de la població, que es pensaven que anàvem a cercar no sé què, fins i tot a banda de tota l'explicació pedagògica a aquestes entitats, vàrem tenir converses amb Nacions Unides a Ginebra per saber si mecanismes homòlegs al que vostès varen crear, al que a nosaltres ens toca ocupar, es dedicaven a aquesta tasca. La resposta de Nacions Unides fou molt gràfica: «Estem tan amoïnats amb els països d'autoritarisme o de democràcia incipient» —on hi ha una tortura evident, claríssima i flagrant— «que no els podem contestar la pregunta.» Fou després, amb consultes a altres mecanismes europeus, com l'holandès, com l'islandès, com els d'altres latituds, que ens vàrem adonar, també a través del CPT del Consell d'Europa, que certament a Europa sí que és praxi habitual també analitzar el que significa de privació de llibertat, en alguns casos, l'estada en alguns geriàtrics. I, aleshores, fins i tot, va ser tan comprès per aquelles entitats que se'ns havien

adreçat que en reunions posteriors ens van animar a continuar aquesta línia.

Quin impacte aconseguim? Mirin, el primer que els podria dir és el de l'alerta. Hem notat que en aquests moments, quan arriba l'equip a una instal·lació, a una institució, ja hi ha coneixement que un dia o altre pot aparèixer l'equip. Per nosaltres això ja és positiu, que hi hagi una consciència democràtica, rigorosa, de saber que també estan sotmesos potencialment a un control que pot arribar en qualsevol moment, i aleatori, de l'autoritat; aleatori perquè, malgrat que hem tingut alguna reacció d'algun càrrec, d'algun alcalde en concret, com si anéssim a per una determinada ciutat, fixem de forma més aleatòria la ubicació dels llocs que anem a visitar a cada una de les jornades, i, com he dit abans, sense avisar, perquè és norma bàsica si volem complir la nostra funció.

Alerta i col·laboració. Molt sovint, les màximes autoritats dels llocs on anem, ja alertats de l'existència..., sabedors de la praxi, coneixedors d'altres experiències, d'immediat es posen a disposició de l'equip. I sovint no és la màxima autoritat del lloc, perquè, com que hi anem sense avisar, legítimament pot ser que en aquell moment el comandament del lloc no hi sigui, aquell dia, per la raó que sigui, professional o no professional.

Hem aconseguit..., i ara aquí podria fer el que no voldria, la llista de mèrits, havent començat dient amb tota sinceritat i modèstia que segur que tenim falles..., però és evident que el tema d'identificació ha avançat, per pressió de corredors de fons, per mentalitat de corredors de fons, tant del síndic com de l'autoritat catalana. I ha avançat tant en el món de la policia com en el món de presons. O el mateix sobre les videocàmeres. Els més veterans deuen recordar les crítiques que es varen produir també en aquesta casa contra la institució que em toca presidir, per acció de vostès, per l'exigència de les videocàmeres i manifestacions d'algunes entitats professionals de la policia al respecte. Avui els puc assegurar –evidentment algú pot intentar entabanar-nos, no ho crec– que la resposta arreu dels professionals és aplaudir –aplaudir– que existeixin proves gràfiques davant de qualsevol possibilitat de dubte, de presumpció de maltractaments. Com ja he dit en aquesta casa i ho torno a dir, altra cosa és quin ús es fa de les gravacions, ja ho he dit abans. És evident que no són per passar de forma publicitària arreu. És precisament per dilucidar els casos que ens ocupen, i avui hem abocat també una sèrie de característiques, i de demandes, i recomanacions, al respecte.

Ajudaria una visió més plurianual? Segur. De debò és el segon informe. El primer de tots fou purament i simplement informar-los de la constitució, perquè vostès varen votar la llei a finals del 2009, però no va ser fins a l'estiu del 2010, ben entrat l'estiu, que no es va anomenar el consell assessor del qual havia de sortir l'equip. Per tant, evidentment, seria bo posar-hi la plurianualitat.

Però tenint en compte que l'autoritat no és el síndic. O sigui, el síndic institució, d'acord amb l'Estatut, té un encàrrec d'intervenir i atendre totes les queixes sobre possibles lesions de drets. Per tant, té, evidentment,

també un caràcter preventiu, però especialment reactiu davant d'aquestes queixes o quan vegi indicis per actuar amb actuacions d'ofici en queixes. I d'aquí ve l'informe anual, informes monogràfics, etcètera. El mecanisme té un encàrrec substancial, definitori, preventiu, d'anar a veure quines són les condicions i veure fins a quin punt aquelles condicions, d'acord amb els criteris de l'equip –els del consell assessor, i els de Nacions Unides, i els protocols que anem estudiant–, podrien ser base per a possibles maltractaments o tractes degradants. Aquesta és la funció de l'equip. No la del síndic de greuges i els seus col·laboradors. I, en aquest sentit, dir-los que, evidentment, nosaltres, algunes coses que se'ns han demanat les tindrem en compte, les estudiarem en el consell assessor i el mateix equip –incorporar estadístiques, fer el mapa–, però en aquesta línia de diferenciar totes dues funcions.

M'agafo a l'exemple de presons. Sobre la situació a les presons, i coneixedors de la queixa que ha presentat un grup parlamentari, a què donarem curs amb tota solemnitat, ara els podria parlar de les pensions no contributives i els interns, de la higiene a les presons, del Cire... En parlarem quan debatem l'informe anual, l'apartat de presons, actuacions d'ofici, què fem, o quan repliquem i actualitzem l'informe del 2007 que varem fer sobre presons. Però no són aquestes les matèries pròpies del mecanisme. Ho són del síndic. I, solemnement, hi ha de nou el compromís, que practiquem quotidianament, de tirar-ho endavant.

Nosaltres, en aquest sentit, voldríem assenyalar, com a equip i mecanisme, algunes de les qüestions que han estat en el debat. En primer lloc, la que sembla absolutament fora de competència de l'equip: el centre d'internament d'estrangeria. El Govern espanyol ens va convidar a visitar el centre de la Zona Franca a principis del 2013 per boca del seu ministre de l'Interior. Poc després, el mateix ministre va dir que no podia acompanyar-nos, que ens acompanyaria el secretari d'estat –ara ja substituït, dimitit, el senyor Ulloa–, acompanyats de mitjans de comunicació. I poc després se'ns va dir que no, que primer ells farien la visita amb els mitjans de comunicació i després se'ns convocaria a nosaltres. La visita amb els mitjans de comunicació va consistir a visitar les instal·lacions i no poder entrevistar els interns del centre d'estrangeria. Quin és el subjecte potencial de lesions de drets? Les parets? Si hi ha vàter o no n'hi ha a les cel·les, que no n'hi ha, que estan en pitjors condicions que a les presons, o el tracte que reben les persones que hi han a dintre, la majoria de les quals no són delinqüents i estan en una situació administrativa?

I el síndic va denunciar això. I quan vam denunciar això se'ns va dir que fèiem un xou. És fer un xou assenyalar que no es compleixen els mínims criteris democràtics d'inspecció i de transparència sobre les condicions dels que estan forçosament tancats en un centre d'estrangeria? I els assegurem que nosaltres continuem rebent indicis de condicions negatives en aquell centre: un ciutadà català, un ciutadà arrelat a Catalunya, deixo de banda això de «català» per no entrar en el debat de la condició legal, casat amb una catalana, amb fills a Catalunya, que va ser expulsat passant pel cen-

tre, sense que ho poguéssim remeiar. I no se'ns va fer cas. Per això els deia que tenim falles. Per mi és una falla no haver aconseguit evitar aquesta expulsió. He citat el cas de l'intern que va morir, o els podia citar diversos casos de desatencions mèdiques, entre altres coses perquè hi ha una bona part de l'horari quotidià on no hi ha atenció mèdica, al centre d'internament d'estrangeria.

Què és, deslleialtat institucional? Assenyalar això, tingui qui tingui les competències, o veure com a segons quina comunitat autònoma –València, per exemple– la Delegació del Govern permet que el Síndic de Greuges, que es diu així, d'allà visiti el centre d'estrangeria i tancar a pany i forrellat el centre d'estrangeria de la Zona Franca a l'autoritat catalana i al Síndic de Greuges? Amb un sol objectiu, cap protagonisme, un de sol, del qual ningú ens farà abdicar: la defensa dels drets, i per tant la demanda d'investigació en tots aquells casos en què creiem que hi poden haver irregularitats.

Per això, a boca plena, dir-los que seria bo poder solucionar aquest tema, seria bo una bona entesa amb la Delegació del Govern a Catalunya. I, en aquest cas, com a síndic de greuges, però evidentment per traslladar-ho també a l'equip, reitero el que he dit amb les dues mans esteses, la màxima voluntat de col·laboració per arribar a acords concrets que permetin una sola cosa: ser funcionals, i allà on podem arribar amb autobus, amb el mínim cost per a l'erari públic, amb equips preparats com hi han a Catalunya, poder donar compliment de les normes amb total col·laboració amb qui tingui la competència a nivell d'Estat.

I de passada permetin-me un tall publicitari: avui, a dos quarts de vuit del vespre, la Plataforma d'Entitats Cristianes amb els Immigrants presenta a Barcelona l'informe «Atrapats rere les reixes», que és justament sobre els CIE, on jo crec que hi pot haver també un bon feix de coses respecte d'aquesta qüestió.

És greu que encara no hàgim solucionat la comunicació directa, ràpida, i l'assistència jurídica lletrada. És greu. És una altra insuficiència de l'equip? Segur. I per això he començat criticant coses que tenim, deficiències. Però, senyores i senyors parlamentaris, ja ho tenen damunt de la taula, eh? Ara està a les seves mans. És greu. Nosaltres només els diem que continuem encara amb serioses dilacions pel que significa la comunicació, com en serioses dilacions pel que significa la intervenció del jutge de vigilància penitenciària. I, evidentment, nosaltres n'hem parlat amb el president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, i aviat tindrem alguna reunió monogràfica amb el poder judicial, com ja l'hem tinguda sobre el CIE.

Què vull dir amb això? Que, molt més enllà del debat competencial, estem, a la pràctica, en allò funcional, en la defensa dels drets..., treballant. I segur que trobarem aquesta col·laboració, perquè entre altres coses el president hi està compromès i hi està tan interessat o més que nosaltres. Ho torno a dir: molt més enllà de l'àmbit competencial. Ara, nosaltres els portarem aquestes recomanacions aquí –la de la comunicació, la del trasllat de detinguts, per què no hi ha aquests trasllats–, i, més enllà d'assenyalar les nostres insuficien-

cies que no ho podem resoldre, els demanem a crits, si us plau, que intervinguin, vostès. Tots els grups parlamentaris que creguin que això és una situació desequilibrada i en contra dels drets, que intervinguin i juguin el seu paper, tal com ens han encarregat que els fem..., dient-los-ho amb tota serenitat i rigor.

I amb tota serenitat i rigor hem tractat Brians 2. Jo he de dir que no em sembla correcte que es llegeixi en seu parlamentària el perfil de les persones que es creu que han parlat amb el síndic de greuges. No m'ho sembla en primer lloc perquè jo tinc l'obligació legal, radical, de silenci i de confidencialitat sobre totes les persones que se m'adrecen; no m'ho sembla perquè pot ser un error monumental quan nosaltres vàrem triar aleatòriament les persones que anàvem a entrevistar; no m'ho sembla perquè no és un percentatge petit, si ens cenyim al DERT, i al DERT en el període concret que vàrem intervenir nosaltres, no en el període de totes les queixes que hem rebut.

I demano rigor també quan tractem de persones, per més malifetes suposades i condemnes que portin a l'esquena. Són persones. Nosaltres sabem, i ho hem dit a l'informe, de dos expedients per abús i ús indegut de la força. Això ja no ho diu l'autoritat. Ho diu la direcció del centre quan obre els expedients. I nosaltres, com a mecanisme, assenyallem –a banda de tornar a dir, i ho torno a dir, que cal lloar la tasca dels funcionaris de presons, molt malentesa per sectors de la societat– que combatrem fins on puguem tot nucli, per petit que sigui, de persones que, en nom de la llei, i del dret, i la democràcia, puguin caure en el defecte de maltractaments o tractes degradants. Ho combatrem fins on sigui, perquè és l'encàrrec que vostès ens han fet, i per convicció a partir d'aquest encàrrec. Em sap greu que el grup que dona suport al Govern es pronuncii en aquests termes; en certa forma unilateral, no donant cap base de credibilitat a persones elegides per universitats, col·legis professionals, centres d'investigació sobre el tema que ens ocupa, de prestigi ciutadà innegable, proposades moltíssimes en aquest Parlament i triades per tots els grups parlamentaris d'aquesta institució, i per tant amb una unanimitat a aquests efectes. Perquè torno a dir-los-ho: el rigor, el practiquem, el continuarem practicant, fins a l'extrem que la prudència de vegades ens pot fer caure de nou en algun defecte de quedar-nos curts, no pas a la inversa.

Se'ns demana sobre el tema de Riudarenes. Nosaltres hem assenyalat a l'informe que hi manquen recursos humans, que l'estructura del centre té seriosos defectes, que hi falten càmeres de videovigilància... Animem la inspecció que entrevistè el personal que treballa en aquell centre, i que ho faci també a vegades en règim de cap de setmana i vegi suposades situacions difícils.

Estem pendents d'adquirir *know-how* sobre el tema de la psiquiatria. Aquest és l'únic motiu pel qual ni el 2011 ni el 2012 han trobat vostès encara cap centre psiquiàtric. Espero que en l'informe de l'any que ve ho puguin trobar al respecte.

Continuem mantenint la manca d'higiene a determinats centres. Per exemple, a la gran majoria de comis-

saries dels Mossos d'Esquadra. En contra dels mateixos mossos d'esquadra, senyores i senyors diputats! Hi han soterranis on hi han detinguts que els primers que els pateixen són els mossos d'esquadra de torn, que hi han de passar potser moltes més hores que els mateixos detinguts. Perquè, pel que sigui –algú ha dit aquí per defecte de construcció, és igual, són vostès, també, que ho han d'analitzar–, pels defectes que sigui, hi passen aigües residuals que provoquen determinats efectes, no només odorífers, i els primers que ho pateixen són els equips de mossos d'esquadra que estan permanentment allà, molt més que els mateixos detinguts. I això passa l'any 2013. I no a una comissaria. Ni a dues. A moltes. I per això l'autoritat diu: per prevenir situacions com aquestes s'hauria de tenir consciència d'això, i no donar com a resposta des dels departaments o silenci o arguments amb raons de peu de banc, que es diu en català, quan es planteja un problema precís.

Com és un problema precís el de les flassades. Convido les senyores i els senyors diputats a acompanyar l'equip, si volen, a una visita i a veure de quines flassades parlem. Perquè, també, si haguéssim trobat una flassada..., els diria: «Escolti'm, fem barrila.» No, no, al contrari. És curiós que hem trobat potser alguna comissaria en què les flassades estaven molt correctament. A la gran majoria són infectes. Són flassades que ningú de vostès s'hi posaria al damunt. I quan parlem d'aquestes condicions d'higiene, com taques a la paret o com manca de netedat, no fem purament i simplement una anècdota d'algú que potser ha escopit. Parlem de taques de sang, parlem de qüestions que es poden netejar amb uns mínims preparatius d'efectes, i no crec que amb un gran cost pressupostari..., quan se'n diu de vegades que passa el torn de neteja cada no sé quants dies. Per això, nosaltres, fent la funció que ens encarreguen, ho hem d'assenyalar.

I, evidentment, sí que ens poden dir que falten pressupostos per universalitzar la videovigilància. Recordar als més veterans que en aquesta casa vàrem denunciar que una persona, filla d'una persona molt important de Catalunya, va aparèixer tan macat de blaus com el que recordem alguns que tenim més edat que els altres quan en plena dictadura érem objecte de tortura. Honra aquelles persones que no han fet cap soroll mediàtic sobre aquest fet, però encara avui no sabem en quin vehicle de trasllat, Mossos o Policia Local, va ser objecte d'aquests maltractaments. Conclusió elemental: tant de bo que un dia tinguem pressupost per instal·lar també videocàmeres als vehicles de trasllat. Perquè, a més, com hem dit abans, i ho repeteixo, primer, ara ja ho demanen els mateixos funcionaris, i, en segon lloc, és la prova més clara quan hi hagi el més mínim indici que algú intenta fer soroll a partir del seu caràcter violent o el que sigui amb un tipus de detenció i de presumpte maltractament.

Els escorcolls, senyores i senyors diputats, estan regulats. I estan regulats amb unes pautes. Cada vegada que hi ha un escorcoll amb nu hi ha d'haver el cap de servei present; s'han de fer servir unes determinades bates per a l'escorcoll amb nu. De vegades trobem que quan es fan escorcolls amb nu no hi ha les bates. O de vegades ens trobem amb criteris difícils d'interpretar. Diu:

«La persona ha d'estar continguda, lligada, el mínim temps imprescindible.» Dotze hores és el mínim temps imprescindible? Vora vint-i-quatre hores –i els cito casos concrets– és el mínim temps imprescindible?

Nosaltres, evidentment, anirem cap a la regulació més detallada, encara, en allò que creiem que pot prevenir, com ens toca com a equip, maltractaments o tractes degradants. I per això és també que nosaltres demanem uns protocols encara més desenvolupats, una formació del cos funcional que ells mateixos demanen per a determinades situacions difícils, amb persones difícils i amb moments difícils. Ho demana el mateix cos funcional, que avancem en aquesta línia. I, evidentment, la precisió, encara més, del règim sancionador.

Acabaria, en aquest apartat, com a mecanisme, recordant-los el que ja s'ha dit: estem davant d'un incompliment d'una llei, una llei del Parlament, una llei vigent, una llei que val igual que qualsevol llei de qualsevol altre parlament, començant per les Corts Generals, i està manifestament incompleta, i està manifestament incompleta per part del Govern espanyol.

Segona. Recordin que no es publiquen, ni a l'Estat espanyol ni a Catalunya, de fa temps les recomanacions del Comitè per a la Prevenció de la Tortura d'Europa. I seria bo posar-se al dia. I això també ens toca, i estem en relació constant amb el que són mecanismes..., com he dit abans, com quan vàrem també treballar amb el comitè. Aquest informe el trametem, òbviament, en castellà a les autoritats de l'Estat espanyol, i en anglès a Ginebra. Hi tenim relació, malgrat que encara no estigui comunicat el nostre estatus.

I els reitero la petició que en una sessió de ple, no pas confós amb l'informe anual del síndic –perquè tornarem a caure en el defecte que intento evitar, una cosa és el síndic en la seva actuació, com diu l'Estatut, i una altra cosa és el mecanisme en funció de prevenció..., tal com vaig plantejar a la presidenta del Parlament. Però depèn que aquesta comissió decideixi, com sembla que hi ha una opinió majoritària..., si fos així, en el Ple.

Darrera reflexió com a mecanisme. Si volen, apuntin-se el dia 25 de juny, Dia Internacional contra la Tortura..., el síndic, el mecanisme, organitza una jornada de reflexió amb l'Associació per a la Prevenció de la Tortura, l'ONG més important que hi ha en el món al respecte, i d'anàlisi de tots aquests conceptes.

Permeti'm, senyor president, una brevíssima intervenció ara exclusivament com a síndic. El síndic no ha demanat mai cap dimissió de cap càrrec institucional. Mai. No li correspon. Diumenge passat, en una entrevista a l'espai de la senyora Còppula a Catalunya Ràdio, diumenge al matí, *El suplement*, se'm va demanar què opinava de l'*escrache*, i jo li vaig dir que el síndic no opinava sobre l'*escrache* perquè no l'havia treballat, no l'havia estudiat, i, per tant, rigorosament no tenia per què pronunciar-s'hi.

Ara bé, li vaig recordar que el síndic com a tal, quan hi havia els «indignats» de la plaça Catalunya, va treure una resolució d'una actuació d'ofici amb una categori-

ca condemna i crítica de la desproporció amb què es va utilitzar la força per desallotjar la plaça Catalunya, molt similar a la que es va fer servir quan els Mossos d'Esquadra, sota un altre govern d'un altre color i amb un altre conseller d'Interior, van desallotjar el rectorat de la Universitat de Barcelona arran dels fets de Bolonya. Sigui quin sigui el color que governi Catalunya, si considerem que hi ha hagut una desproporció en l'ús de la força ho assenyalarem com a síndic. I varem aportar quantitat de testimonis al respecte, i és un tema que primer semblava que es tancava i torna a estar obert. També, en la mateixa actuació d'ofici, varem dir, i som l'única institució que ho ha dit, que aquells brètols, perquè no tinc un altre nom, que varen agredir persones diputades a l'entrada d'aquest Parlament, de tots els colors, havien comès un doble delictes potencial: agredir persones i persones amb càrrec públic, i que per tant calia perseguir-les amb la llei. I ho mantinc amb tota serenitat, amb l'autoritat que vostès em donen.

Aleshores, la locutora em va fer escoltar un tall de la senyora Cospedal, on es pronunciava sobre el nazisme i els *escrache* i deia que allò era violentar el vot. Jo li vaig contestar que era una declaració molt imprudent, perquè el nazisme és quelcom molt seriós. I ho amplio, i aprofito la seu parlamentària per ampliar-ho: el nazisme és quelcom molt seriós, que té un valor absolutament negatiu en la història de la humanitat, i entenc que tots els protagonistes de camps d'extermini s'han de sentir absolutament vexats per aquesta afirmació. El totalitarisme, del signe que sigui, sigui nazisme, sigui estalinisme, sigui Auschwitz, sigui Gulag, és absolutament degradant contra la humanitat i no es pot fer servir com un concepte de desqualificació en la lluita partidista.

I violentar el vot..., li vaig dir que, en democràcia, abans d'anar a votar és el període més delicat, on un s'ha de formar l'opinió sobre quina opció pren. I que en aquest període, a Catalunya, en les darreres eleccions, s'havien fet circular uns informes, que deien que eren dels aparells de l'Estat, sobre els quals ara es diu que no se'n coneix ni pare ni mare, es continua investigant i ningú se'n fa responsable..., informes amb greus acusacions contra un candidat que s'esqueia que era el president en funcions i continua sent el president de la Generalitat. I jo deia: «En una democràcia madura s'hauria anat fins al final amb la dilucidació d'informacions i de responsabilitats.» I em va demanar, la locutora: «—Per tant, vostè demana la dimissió del senyor Fernández Díaz? —No, jo dic el que passaria en una democràcia madura.» I és en aquest sentit que ho mantinc i ho reitero en seu parlamentària.

Gràcies, president.

El president

Moltes gràcies, síndic.

I ara, si no hi ha cap aclariment a fer per part dels grups parlamentaris, acabariem aquesta sessió, no sense abans..., permetin-me que faci dues consideracions finals. Una respecte a aquesta penúltima consideració que feia el mateix síndic respecte a la conveniència de plantejar aquest informe també en sessió plenària, i que han recollit la majoria de grups, si no per unanimitat. Jo els proposo que cada grup faci avinent aquesta proposta... (*Veus de fons.*) No, anava a dir en tot cas això: que cada grup ho traslladi al portaveu del grup i que els portaveus de cada grup ho traslladin al seu torn a la Junta de Portaveus i a la Mesa del Parlament, i que declarin, evidentment, aquesta unanimitat que s'ha demostrat en aquesta comissió avui.

I finalment, i arran de la consideració que feia la senyora Segú, que evidentment comparteixo, realment reconec que aquesta comissió s'ha plantejat amb una certa precipitació en el temps, certament. És veritat, per altra banda, que es va fer una proposta d'agenda amb possibilitat d'esmena. Però reconec, hi insisteixo, aquesta precipitació. Segur que no ens tornarà a passar i que serem capaços, jo mateix seré capaç, que les properes convocatòries puguin ser fetes amb major antelació, i per tant que tothom s'ho pugui organitzar bé a l'agenda.

(*David Fernández i Ramos demana per parlar.*) Dedueixo, senyor Fernández, que volia dir alguna cosa?

David Fernández i Ramos

Amb referència a les intervencions del síndic, només dir que estem pendents també encara que s'autoritzi la publicació de dos informes: un, vinculat a l'Estat espanyol, la visita del Comitè per a la Prevenció de la Tortura del 2011, i amb un informe com aquest la visita *ad hoc* que es va fer a Catalunya el juny del 2012, si no m'equivoco. I van ser altres homes de negre, afortunadament, que van venir preocupats per la situació que es vivia a Catalunya.

Gràcies.

El president

Molt bé. Dit això, i perquè en quedi constància a la comissió, acabariem aquí. Per tant, parlarem amb els grups parlamentaris i amb els seus portaveus per plantejar la propera sessió de la comissió.

Moltes gràcies.

La sessió s'aixeca a dos quarts de set del vespre i tretze minuts.